

ΑΤΕΙ ΚΡΗΤΗΣ
ΣΧΟΛΗ: ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ : ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΘΕΜΑ: ΟΙ ΦΟΡΟΙ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ.

ΦΟΙΤΗΤΡΙΑ: ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗ ΝΙΚΗ
Α.Μ: 4740

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ: ΧΡΟΝΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2015

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος.....	3
Εισαγωγή.....	3-4
ΜΕΡΟΣ Ι:	
1.1 Θεωρητική προσέγγιση φορολογίας.....	5
1.2 Θεωρητική επισκόπηση των φόρων.....	5-6
1.2.1 Σκοποί φόρων.....	6
1.2.2 Διάκριση φόρων.....	7
1.2.3 Τρόποι φορολογίας.....	7-9
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: Φορολογικό Σύστημα και χαρακτηριστικά φορολογικού συστήματος	
1.1 Φορολογικά συστήματα.....	9
1.2 Βασικά χαρακτηριστικά της αναμόρφωσης του φορολογικού συστήματος.....	10
1.3 Οικονομική αποτελεσματικότητα.....	11
1.4 Διοικητικό κόστος.....	12
1.5 Ευκαμψία.....	12-13
1.6 Πολιτική υπευθυνότητα.....	13
1.7 Δικαιοσύνη.....	14
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: Φόρος εισοδήματος και αποτελεσματικότητα	
2.1 Σχέση φόρου εισοδήματος με την κατανάλωση.....	14-15
2.2 Σχέση φόρου εισοδήματος με την προσφορά εργασίας.....	15
2.3 Άριστη φορολογία.....	15-19
ΜΕΡΟΣ 2: Θεσμικό πλαίσιο της φορολογίας εισοδήματος στην Ελλάδα (φυσικά πρόσωπα)	
2.1 Φορολογία εισοδήματος φυσικών προσώπων.....	19-37
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3:	
3.1 Παραδείγματα.....	38-44
Συμπεράσματα.....	45
Βιβλιογραφία.....	46-47

Πρόλογος

Στις μέρες μας με τη διαρκή και ευρεία απελευθέρωση των οικονομικών, αλλά και τη ραγδαία ανάπτυξή τους, ο ρόλος του αφορολογικού κλάδου καθίσταται ολοένα και σημαντικότερος, καθώς αυξάνεται και ο βαθμός επιρροής του σε όλο το οικονομικό και κοινωνικό φάσμα.

Στην παρούσα εργασία γίνεται προσπάθεια ανάπτυξης της φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων.

Γίνονται αναφορές στα συστήματα της φορολογίας εισοδήματος, την αποτελεσματικότητά της καθώς και στο θεσμικό και νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τη φορολογία εισοδήματος στην Ελλάδα του σήμερα.

Εισαγωγή

Ο φόρος ακολουθεί τον πολίτη σε όλη τη διάρκεια της ζωής και της δραστηριότητας του. Αποτελεί αναγκαστική συνεισφορά που του έχει επιβληθεί από το κράτος χωρίς προσωπική αντιπαροχή. Η αντιπαροχή έχει γενικότερο σκοπό αφού με τους φόρους το κράτος διαμορφώνει το οικονομικό και κοινωνικό επίπεδο όλων των πολιτών. Οι μορφές του φόρου είναι ποικίλες. Βασική διάκριση των φόρων είναι σε άμεσους και έμμεσους φόρους. Άμεσοι φόροι είναι όσοι επιβάλλονται στο παραγόμενο εισόδημα και στην περιουσία, ενώ έμμεσοι είναι οι φόροι που επιβάλλονται στις συναλλαγές, συμπτωματικές ή μεταβατικές. (Θ. Γεωργακόπουλος, 2005)

Ο σημαντικότερος έμμεσος φόρος είναι ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας και ο σημαντικότερος άμεσος φόρος είναι ο Φόρος Εισοδήματος Φυσικών και Νομικών Προσώπων.

Η φορολογία εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων με τη μορφή που εφαρμόζεται σήμερα εισήχθη για τα φυσικά πρόσωπα με το Ν.Δ. 3323/1955, με το οποίο καθιερώθηκε ο προσωπικός προοδευτικός φόρος ο οποίος επιβάλλεται στο συνολικό από κάθε πηγή εισόδημα, ενώ για τα νομικά πρόσωπα εισήχθη με το Ν.Δ. 3843/1958, με το οποίο καθιερώθηκε ο αναλογικός φόρος εισοδήματος. Με τα δύο αυτά νομοθετήματα αντικαταστάθηκε ο Ν. 1640 του 1919 «Περί φορολογίας

εισοδήματος καθαρών προσόδων», ο οποίος αποτέλεσε την αφετηρία της εισαγωγής στην φορολογία. (Θ. Γεωργακόπουλος, 2005)

Με την πάροδο των ετών τα δύο πιο πάνω βασικά νομοθετήματα υπέστησαν σωρεία μεταβολών, τροποποιήσεων και συμπληρώσεων. Υπολογίζεται ότι κάθε χρόνο είχαμε κατά μέσο όρο δύο έως τρεις φορολογικούς νόμους. Το 1994 με το Ν. 2238 τα δύο πιο πάνω νομοθετήματα ενοποιήθηκαν σε ενιαίο κείμενο, στο οποίο συμπεριελήφθησαν όλες οι διάσπαρτες σε διάφορους νόμους διατάξεις για τη φορολογία εισοδήματος. Ο νόμος αυτός αποτελεί τον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (Κ.Φ.Ε.), που ισχύει όπως έχει διαμορφωθεί μετά τις μεταβολές και τροποποιήσεις που έγιναν μεταγενέστερα. Τα τρία τελευταία χρόνια έγιναν ουσιαστικές μεταβολές στη φορολογία εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων. Με το Ν. 3091/2002 εισήχθη νέος τρόπος προσδιορισμού της φορολογικής επιβάρυνσης των φυσικών προσώπων. Με το νόμο αυτό θεσπίστηκαν νέες κλίμακες φόρου, νέα αφορολόγητα ποσά, ενώ ορισμένες εκπτώσεις από το συνολικό εισόδημα μετατράπηκαν σε μειώσεις φόρου.

Με το Ν.3220/2004 εισήχθη αντικειμενική φορολογία ελέγχου των επιχειρήσεων, η οποία ουδέποτε εφαρμόστηκε, αφού καταργήθηκε και ίσχυσε, ενώ με το Ν.3296/2004 έγιναν μεταβολές περιπτωσιολογικού χαρακτήρα, καθώς και μειώσεις των συντελεστών φόρου των επιχειρήσεων οποιασδήποτε νομικής μορφής, οι οποίες θα εφαρμοστούν σταδιακά σε βάθος χρόνου τριών ετών.

Μετά πάροδο πλέον των έντεκα ετών από τότε που ψηφίστηκε ο Ν.2238/1994 που αποτελεί τον ισχύοντα Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, αυτός παρουσιάζει μεγάλες ελλείψεις και σοβαρές κακοτεχνίες. Απαιτείται, κατά συνέπεια, νέα κωδικοποίηση ώστε να ενσωματωθούν όλες οι διάσπαρτες διατάξεις, να επαλειφθούν οι διατάξεις που συμπεριλαμβάνονται στον ισχύοντα Κώδικα ενώ ήδη έχουν καταργηθεί και ακόμα να επιχειρηθεί αναδιάταξη της ύλης και αναδιατύπωση των άρθρων ώστε να απαλειφθούν κακοτεχνίες και δυσνόητες διατάξεις.

ΜΕΡΟΣ Ι:

1.1 Θεωρητική προσέγγιση φορολογίας

“Η φορολογία δεν μοιάζει με τις περισσότερες μεταβιβάσεις χρήματος από ένα άτομο σε ένα άλλο: ενώ οι περισσότερες απ’ αυτές τις μεταβιβάσεις είναι εθελοντικές, η φορολογία είναι υποχρεωτική. Αυτή η δυνατότητα εξαναγκασμού των ατόμων να συνεισφέρουν στην παραγωγή των δημόσιων αγαθών ενδέχεται να παράσχει στο κράτος και τη δυνατότητα εξαναγκασμού των ατόμων να ενισχύσουν κάποια ομάδα ειδικού συμφέροντος”. Αυτή η εξαναγκασμένη μεταβίβαση παρομοιάστηκε με κλοπή, η βασική διαφορά είναι ότι και οι δυο είναι μη θελημένες μεταβιβάσεις αλλά αυτές που πραγματοποιούνται μέσω του κράτους είναι νόμιμες και πρέπει να τις σεβόμαστε. (Joseph Stiglitz, 1992)

“Ο κυριότερος σκοπός τον οποίο εκπληρώνει η φορολογία, είναι ο ταμειευτικός. Η φορολογία γενικά, αποβλέπει στην εξασφάλιση των απαραίτητων δημόσιων εσόδων, τα οποία είναι ικανά να καλύψουν τις δημόσιες δαπάνες μαζί με τις λοιπές πηγές εσόδων”. Επίσης η φορολογία μπορεί να εκπληρώνει εκτός από ταμειευτικούς σκοπούς και κοινωνικούς σκοπούς όταν αποτελεί μέσο καταπολέμησης της οικονομικής ανισότητας που διαμορφώνεται στις διαφορές κοινωνικές τάξεις.

Τέλος, είναι δυνατόν, με την φορολογία να εκπληρώνονται οικονομικοί σκοποί ιδιαίτερα σε περιόδους γενικών ή μερικών οικονομικών κρίσεων.

1.2 Θεωρητική επισκόπηση φόρων

Ο φόρος εισοδήματος είναι ο φόρος που επιβάλλεται στο ετήσιο σύνολο των αποδοχών των φυσικών και νομικών προσώπων και οι οποίες προέρχονται από διάφορες πηγές, εργασία, εταιρεία, ακίνητα, μετοχές, τόκους κ.λπ. Ο φόρος αυτός, αναλόγως της νομικής φύσης της φορολογούμενης μονάδας, επί του εισοδήματος της οποίας επιβάλλεται ο φόρος, διακρίνεται σε δυο κατηγορίες :

- Φόρος εισοδήματος φυσικών προσώπων (ΦΕΦΠ).
- Φόρος εισοδήματος νομικών προσώπων (ΦΕΝΠ) ή φόρος επί των κερδών των Ανώνυμων εταιρειών.

Ο φόρος επιβάλλεται στο συνολικό καθαρό εισόδημα το οποίο προκύπτει στην Ελλάδα εφόσον ο φορολογούμενος κατοικεί μόνιμα στην Ελλάδα. Ως χρόνος απόκτησης του εισοδήματος θεωρείται το προηγούμενο οικονομικό έτος.

Τα κύρια χαρακτηριστικά των φόρων είναι :

- Η αναγκαστική εισφορά του πολίτη προς το Δημόσιο ή νομικά πρόσωπα.
- Η καταβολή του φόρου χωρίς ειδική αντιπαροχή.
- Η πραγματοποίηση των κρατικών σκοπών.
- Το μέσο άσκησης του κράτους της κοινωνικής και οικονομικής του πολιτικής.
- Ο φόρος που αναλογεί σε κάθε ένα φορολογούμενο πρόσωπο διαιρούμενος με τη φορολογική βάση αποτελεί το φορολογικό συντελεστή.

1.2.1 Σκοποί των φόρων

Οι σκοποί των φόρων είναι:

- Ταμειευτικός που αποβλέπει στην εξασφάλιση των δημόσιων εξόδων χωρίς άλλες επιδιώξεις.
- Οικονομικός που αποβλέπει με την άσκηση κατάλληλης φορολογικής πολιτικής από το κράτος στη θεραπεία ορισμένων αδικιών, και στην πρόληψη των οικονομικών καταστροφών.
- Κοινωνικοπολιτικός που αποβλέπει στην εφαρμογή με τη παρέμβαση του κράτους ορισμένων κανόνων και αρχών κοινωνικής δικαιοσύνης.

(<http://www.fititikospoudastirio.gr>)

1.2.2 Διάκριση των φόρων

Οι φόροι διακρίνονται σε τρεις κυρίως κατηγορίες:

- Φόροι εισοδήματος : Διαχωρίζονται σε φόρους νομικών και φυσικών προσώπων.(Α. Φλώρος, 2005).
- Φόροι δαπάνης: είναι οι φόροι που ενσωματώνονται πάνω στα προϊόντα που αποτελούν την δαπάνη απόκτησης τους από το φορολογούμενο. (Α. Φλώρος, 2005).
- Φόροι περιουσίας: Ο φόρος περιουσίας εξαρτάται από το ύψος της αξίας που έχει στην κατοχή του ο φορολογούμενος. (Α. Φλώρος, 2005).

1.2.3 Τρόποι φορολογίας

Με βάση τη συμπεριφορά του μέσου φορολογικού συντελεστή, οι φόροι διακρίνονται σε αναλογικούς, προοδευτικούς και αντιστρόφως προοδευτικούς.

Αναλογικοί φόροι

Είναι οι φόροι που επιβαρύνουν τη φορολογική μονάδα με το ίδιο μέσο φορολογικό συντελεστή, ανεξάρτητα του μεγέθους της φορολογικής βάσης. Όταν είναι αναλογική η φορολογία, ο μέσος φορολογικός συντελεστής παραμένει σταθερός καθώς μεταβάλλεται η φορολογική βάση. Έτσι η φορολογούσα αρχή αφαιρεί το ίδιο ποσοστό του εισοδήματος, της περιουσίας της καταναλωτικής δαπάνης από όλους τους φορολογούμενους ανεξάρτητα από το μέγεθος της φορολογικής βάσης. Αυτό βεβαίως σημαίνει ότι και ο οριακός φορολογικός συντελεστής είναι σταθερός και ίσος με τον μέσο.(Α. Φλώρος, 2005)

Προοδευτικοί φόροι

Προοδευτικός είναι ο φόρος του οποίου ο μέσος φορολογικός συντελεστής αυξάνει καθώς αυξάνεται η φορολογική βάση. Έτσι η φορολογούσα αρχή αφαιρεί με το φόρο το μεγαλύτερο ποσοστό της φορολογικής βάσης από τα άτομα που κατέχουν μεγαλύτερη βάση και μικρότερο ποσοστό από άτομα με μικρότερη βάση. Καθώς αυξάνεται η φορολογική βάση, ο μέσος φορολογικός συντελεστής αυξάνει με σταθερό ρυθμό, η προοδευτικότητα του φόρου καλείται σταθερή εάν αυξάνει με αύξοντα ρυθμό, η προοδευτικότητα του φόρου καλείται αύξουσα και τέλος, εάν αυξάνει με φθίνοντα ρυθμό, η προοδευτικότητα του φόρου καλείται φθίνουσα.

Ο τρόπος με τον οποίο εφαρμόζεται η προοδευτική φορολογία είναι ο εξής: Η φορολογική βάση (εισόδημα – περιουσία) διαιρείται σε κλιμάκια. Κάθε κλιμάκιο φορολογείται με υψηλότερο συντελεστή από ότι το αμέσως προηγούμενο. Αυτοί οι συντελεστές είναι οι οριακοί που μας λένε με ποιο ποσοστό του επί πλέον εισοδήματος (κλιμάκιο) φορολογείται. Η νομοθεσία συνήθως ορίζει τους οριακούς συντελεστές και οι μέσοι προκύπτουν από το λόγο του άθροισματος των ποσών του φόρου στα επί μέρους κλιμάκια δια το άθροισμα των κλιμακίων. Εννοείται ότι ο φόρος για κάθε κλιμάκιο είναι αναλογικός αφού για όλο το φάσμα των εισοδημάτων που εμπίπτουν στο κλιμάκιο, υπάρχει ενιαίο ποσοστό φορολογίας (ο οριακός συντελεστής). (Α. Φλώρος, 2005)

Το προοδευτικό φορολογικό σύστημα μίας χώρας, δηλαδή οι πλούσιοι να πληρώνουν αναλογικά μεγαλύτερους φόρους, συνθέτει μία κοινωνία με ευτυχημένους πολίτες. Αντίθετα, όσο πιο «επίπεδο» γίνεται το φορολογικό σύστημα, δηλαδή όλοι, ανεξαρτήτως εισοδήματος, να πληρώνουν φόρους με τον ίδιο ή παρόμοιο συντελεστή, τόσο μεγαλύτερη δυσφορία επικρατεί στους πολίτες, σύμφωνα με μια έρευνα Αμερικανών ψυχολόγων. Αμερικανική έρευνα του πανεπιστημίου της Βιρτζίνια, με επικεφαλής τον Σικκεχίρο Οΐσι, που μελέτησε 54 χώρες και τα αποτελέσματα της οποίας δημοσιεύτηκαν στο περιοδικό ψυχολογικής επιστήμης «Psychological Science», μαρτυρά ότι η ψυχική ευημερία του μέσου πολίτη εξαρτάται από τον βαθμό προοδευτικότητας του φορολογικού συστήματος. (Μ. Κλαουδάτου, 2009)

Οι ερευνητές αξιολόγησαν απαντήσεις σε ερωτηματολόγια που έλαβαν από δεκάδες χιλιάδες πολίτες, σχετικά με τον βαθμό προσωπικής ικανοποίησής τους στη ζωή, καθώς και την ικανοποίησή τους για το επίπεδο των δημοσίων αγαθών και υπηρεσιών στη χώρα τους. Έτσι, κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι, κατά μέσο όρο, οι κάτοικοι των χωρών με τα πιο προοδευτικά (αναλογικά) φορολογικά συστήματα αξιολογούν τις ζωές τους πιο κοντά στο να είναι «οι καλύτερες δυνατές», αναφέρουν περισσότερες εμπειρίες χαράς και ικανοποίησης και λιγότερα αρνητικά συναισθήματα, είτε για την προσωπική ζωή τους είτε για την κατάσταση των δημοσίων υπηρεσιών. (Μ.Κλαουδάτου,2009)

Αντίστροφα προοδευτικοί φόροι

Χαρακτηρίζονται οι φόροι που έχουν την ιδιότητα να μειώνεται ο μέσος φορολογικός συντελεστής (και επομένως και η φορολογική επιβάρυνση) καθώς αυξάνει η φορολογική βάση. Με άλλα λόγια, ο μέσος φορολογικός συντελεστής είναι μεγαλύτερος από τον οριακό φορολογικό συντελεστή. Τέτοιου είδους φόροι είναι σπάνιοι. Όμως μερικοί φόροι αν και αναλογικοί ως προς την φορολογική βάση που επιβάλλονται γίνονται στην πράξη αντιστρόφως προοδευτικοί εάν η φορολογική βάση εκφραστεί σαν ποσοστό μιας εναλλακτικής φορολογικής βάσης.

Κεφάλαιο 1: Φορολογικό σύστημα και χαρακτηριστικά φορολογικού συστήματος

1.1 Φορολογικά συστήματα

Τα φορολογικά συστήματα διακρίνονται με βάση τον τρόπο υπολογισμού του φόρου:

A) Στο αναλογικό σύστημα στο οποίο ο φορολογικός συντελεστής παραμένει σταθερός ανεξάρτητα με το ύψος της φορολογητέας ύλης.

B) Στο προοδευτικό σύστημα στο οποίο οι ισχυρότερες οικονομικές τάξεις εισφέρουν στο κράτος πολύ περισσότερα από τις ασθενέστερες. (www.e-forologia.gr)

1.2 Βασικά χαρακτηριστικά της αναμόρφωσης του φορολογικού συστήματος

A) Αποτελεσματικό

Το φορολογικό σύστημα πρέπει να προωθεί την αποτελεσματική αναδιανομή των οικονομικών πόρων της οικονομίας, να ελαχιστοποιεί τις στρεβλώσεις και να μεγιστοποιεί την αύξηση του εθνικού προϊόντος και της κοινωνικής ευημερίας.

(Αναστασόπουλος Ι.Δ.Φορτσάκης Θ.,2003)

B) Απλό

Το φορολογικό σύστημα πρέπει να διακρίνεται για την διοικητική του απλότητα έτσι ώστε να είναι εύκολα κατανοητό, να έχει σαφήνεια και να περιορίζει στο ελάχιστο το γραφειοκρατικό κόστος εξυπηρέτησης του, ώστε η διαχείριση του να κοστίζει λιγότερο τόσο στο κράτος όσο και στις οικονομικές μονάδες στους φορολογούμενους πολίτες. (Αναστασόπουλος Ι.Δ.Φορτσάκης Θ.,2003)

Γ) Σταθερό

Το φορολογικό σύστημα πρέπει να είναι σταθερό και να σταματήσει αυτή η αλλαγή που γίνεται 2-3 φορές το χρόνο και να προσαρμόζεται με βάση τις ανάγκες του προϋπολογισμού. (Αναστασόπουλος Ι.Δ.Φορτσάκης Θ.,2003)

Δ) Κοινωνικά δίκαιο

Το φορολογικό σύστημα πρέπει να διακρίνεται για το δίκαιο χαρακτήρα του στην κατανομή των φορολογικών βαρών έτσι ώστε άτομα με την ίδια φορολογική ικανότητα να έχουν την ίδια φορολογική επιβάρυνση. (Αναστασόπουλος Ι.Δ.Φορτσάκης Θ.2003)

1.3 Οικονομική αποτελεσματικότητα

Το φορολογικό σύστημα δεν πρέπει να παρεμβαίνει στην αποτελεσματική κατανομή πόρων.

Όψεις της οικονομικής αποτελεσματικότητας:

Α)Επιδράσεις στη συμπεριφορά των φορολογούμενων: αν υπάρχει φόρος στο μισθό και όχι στα BONUS τότε έχουμε αρνητική επίδραση της οικονομίας γιατί αυτοί που παίρνουν BONUS θα δουλεύουν πιο πολλές ώρες και έτσι δε θα δημιουργούνται νέες θέσεις εργασίας άρα υπάρχει μεγαλύτερη ανεργία.

Β)Παραγόμενα οικονομικά αποτελέσματα: είναι ο τρόπος φορολόγησης και είσπραξης φόρων.

Γ)Στρεβλωτική και μη στρεβλωτική φορολογία: Στρεβλωτικοί φόροι αναφέρονται στο άτομο που μπορεί να μεταβάλλει τις φορολογικές υποχρεώσεις του μειώνοντας απλά τις ποσότητες που αγοράζει ένα εμπόρευμα (ΦΠΑ, φόροι εισοδήματος). Οι μη στρεβλωτικοί φόροι αναφέρονται στο άτομο που δεν μπορεί να αλλάξει τη φορολογική του υποχρέωση(εφάπαξ φόροι).

Δ)Διορθωτική φορολογία: Η φορολογία μπορεί όμως να χρησιμοποιηθεί με θετικό τρόπο για να διορθώσει κάποια ατέλεια της αγοράς. Οι διορθωτικοί φόροι συγκεντρώνουν έσοδα και βελτιώνουν την αποτελεσματική κατανομή των πόρων.

Ε) Επιδράσεις στη γενική ισορροπία: Η φορολογία των τόκων μπορεί να μειώσει το μέγεθος της αποταμίευσης και το κεφαλαιακό απόθεμα το οποίο θα μειώσει την παραγωγικότητα των εργατών και τους μισθούς τους.

Στ) Επιδράσεις εξαγγελίας: Μερικά από τα αποτελέσματα του φόρου μπορεί να γίνουν αισθητά ακόμη και πριν την επιβολή του απλά με την εξαγγελία του φόρου. Όταν εξαγγέλλεται η μελλοντική φορολογική μεταχείριση ενός περιουσιακού στοιχείου, η επίπτωση της αξίας αυτού του στοιχείου είναι άμεση. (Joseph Stiglitz, 1992)

1.4 Διοικητικό κόστος

Η διοικητική διαχείριση του φορολογικού συστήματος μας συνεπάγεται σημαντικό κόστος το οποίο μπορεί να είναι είτε άμεσο το κόστος λειτουργίας της υπηρεσίας Εσωτερικών Εσόδων , είτε έμμεσο αυτό που θα υποστούν οι φορολογούμενοι .Αυτό το έμμεσο κόστος προσλαμβάνει ποικιλία μορφών :κόστος του χρόνου που απαιτείται για τη συμπλήρωση των φορολογικών δηλώσεων , το κόστος διατήρησης αρχείων και το κόστος των φοροτεχνικών και νομικών συμβούλων. (Θ. Γεωργακόπουλος,2005)

Το διοικητικό κόστος λειτουργίας ενός φορολογικού συστήματος εξαρτάται από μια σειρά παραγόντων . Πρώτον, από το κόστος των αρχείων που θα διατηρούντο αν δεν υπήρχε φορολογία. Οι επιχειρήσεις οφείλουν να κρατούν αρχεία για δικούς τους εσωτερικούς διαχειριστικούς σκοπούς . Επομένως το φορολογικό σύστημα επιβάλλει μικρό επιπρόσθετο βάρος σε μεγάλους οργανισμούς όταν τους ζητείται να δηλώσουν το εισόδημα από μισθούς των υπαλλήλων τους. Στο άλλο άκρο τα άτομα που προσλαμβάνουν οικιακή βοηθό δεν έχουν ανάγκη να διατηρούν αναλυτικά στοιχεία για τους μισθούς των υπαλλήλων τους. Μολονότι ο νόμος το απαιτεί τα περισσότερα άτομα που έχουν οικιακή βοηθό μάλλον δεν δηλώνουν τους σχετικούς μισθούς και όσοι το κάνουν το θεωρούν πολύ ενοχλητικό. Το ίδιο ισχύει και για πολύ μικρές επιχειρήσεις. (Joseph Stiglitz ,1992)

1.5 Ευκαμψία

Οι αλλαγές των οικονομικών συνθηκών απαιτούν να μεταβληθούν οι φορολογικοί συντελεστές. Οι προσαρμογές αυτές είναι εύκολες για μερικές φορολογικές δομές, άλλες απαιτούν ευρεία πολιτική επεξεργασία ενώ για άλλες αυτό γίνεται αυτόματα. Όψεις της ευκαμψίας:

A) Αυτόματη σταθεροποίηση: Όταν οι τιμές είναι σταθερές τότε μια προοδευτική φορολογική δομή θα δώσει αυτόματα σταθεροποίηση. Όταν πέφτουν τα εισοδήματα συνεπεία της ύφεσης τότε μειώνεται ο μέσος φορολογικός συντελεστής και τα άτομα αντιμετωπίζουν χαμηλότερους φορολογικούς συντελεστές επειδή τα εισοδήματά τους

είναι χαμηλότερα. Αντίθετα ο φορολογικός συντελεστής αυξάνεται όταν αυξάνεται το εισόδημα.

Β) Πολιτικές δυσχέρειες προσαρμογής των συντελεστών: Ο φορολογικός συντελεστής εισοδήματος αποτελείται από μια σειρά διοικητικών προβλημάτων από τα οποία ένα από αυτά είναι η δυσκολία υπολογισμού της αξίας διάφορων περιουσιακών στοιχείων. Οι προσαρμογές των φορολογικών συντελεστών γίνονται με απλό τρόπο κάθε χρόνο καθώς αλλάζουν τα έσοδα που απαιτούνται για την παροχή τοπικών δημόσιων υπηρεσιών.

Γ) Ταχύτητα προσαρμογής: Η ταχύτητα με την οποία μπορούν να εφαρμοστούν οι αλλαγές του φορολογικού κώδικα και οι καθυστερήσεις στην είσπραξη χρηματικών πόρων. Αν είναι τυχαίες οι διακυμάνσεις της οικονομίας οι καθυστερήσεις ενδέχεται να θέτουν όρια στην αποτελεσματικότητα που έχει. (Joseph Stiglitz ,1992)

1.6 Πολιτική υπευθυνότητα

Πολιτικά υπεύθυνη φορολογική δομή είναι εκείνη στην οποία οι φορολογικές αλλαγές προκύπτουν από τις νομοθετημένες μεταβολές εκεί που το κράτος οφείλει να καταφεύγει επανειλημμένα στους πολίτες για την εκτίμηση του κατά πόσο δαπανά λίγα ή πολλά. Οι απότομα προοδευτικοί φορολογικοί συντελεστές σε συνδυασμό με ένα φορολογικό σύστημα, οδηγούν στην αύξηση των φορολογικών εσόδων του κράτους σε πραγματικούς όρους.

Θεωρείται επιθυμητή η πολιτική υπευθυνότητα και εκφράζονται ανησυχίες για τον τρόπο που μπορεί να γίνει κατάχρηση ενός φορολογικού συστήματος σε ένα δημοκρατικό σύστημα, προκειμένου να επιδιωχθούν τα συμφέροντα ειδικών μειοψηφικών ομάδων ή ακόμη και μιας πλειοψηφίας εις βάρος της μειοψηφίας. (Joseph Stiglitz ,1992)

1.8 Δικαιοσύνη

Οι περισσότερες επικρίσεις φορολογικών συστημάτων αρχίζουν από την αδικία τους. Είναι δύσκολο να ορίσουμε τι είναι δίκαιο και τι άδικο. Η δικαιοσύνη διακρίνεται σε δυο έννοιες:

A) Οριζόντια δικαιοσύνη: Ένα φορολογικό σύστημα είναι οριζοντίως δίκαιο αν αντιμετωπίζονται με ίσο τρόπο τα άτομα που είναι ίδια σ' όλες τις σημαντικές όψεις τους.

B) Κάθετη δικαιοσύνη: Η αρχή της οριζόντιας δικαιοσύνης λέει ότι τα άτομα που είναι ίδια πρέπει να αντιμετωπίζονται ισότιμα, ενώ η αρχή της κάθετης δικαιοσύνης λέει ότι μερικά άτομα είναι σε θέση να πληρώνουν περισσότερους φόρους και επίσης ότι αυτά τα άτομα θα πρέπει όντως να τους πληρώσουν. (Joseph Stiglitz, 1992)

Κεφάλαιο 2: Φόρος εισοδήματος και αποτελεσματικότητα

2.1 Σχέση φόρου εισοδήματος με την κατανάλωση

Όλοι οι φόροι επηρεάζουν την οικονομική συμπεριφορά. Μεταφέρουν πόρους από το άτομο στο κράτος με αποτέλεσμα να αλλάζουν κάπως τη συμπεριφορά τους. Αν δεν προσαρμόσουν τον όγκο της εργασίας που επιτελούν θα πρέπει να μειώσουν την κατανάλωση τους. Πρέπει λοιπόν να εργάζονται περισσότερο απολαμβάνοντας λιγότερο ελεύθερο χρόνο. Αν εργαστούν περισσότερο τότε θα εξαναγκαστούν σε μικρότερη μείωση της κατανάλωσης τους.

Ο βαθμός μετακύλισης ενός ειδικού φόρου εξαρτάται από το μέγεθος των ελαστικότητων ζήτησης και προσφοράς του προϊόντος, που καλύπτει ο φόρος. Όσο μεγαλύτερη είναι η ελαστικότητα της ζήτησης του προϊόντος τόσο μικρότερος είναι ο βαθμός μετακύλισης του φόρου και αντίστροφα. (Θ. Γεωργακόπουλος, 2005)

Ο βαθμός μετακύλισης ενός ειδικού φόρου πρέπει να είναι αντίστροφα ανάλογος με το μέγεθος της ελαστικότητας ζήτησης του προϊόντος, γιατί όσο μεγαλύτερη είναι η ελαστικότητα ζήτησης του προϊόντος τόσο ευκολότερα μπορούν να μειώσουν τη ζήτηση τους οι καταναλωτές άρα τόσο δυσκολότερο είναι για τους παραγωγούς να αυξήσουν την τιμή και να τους μετακυλήσουν το φόρο. Αντίθετα όταν είναι μικρή η ελαστικότητα ζήτησης του προϊόντος, οι καταναλωτές δεν μειώνουν πολύ τη ζήτηση τους σε μια αύξηση της τιμής, άρα οι παραγωγοί του προϊόντος μπορούν ευκολότερα να αυξήσουν τις τιμές και να μετακυλήσουν το φόρο. (Joseph Stiglitz, 1992)

2.2 Σχέση φόρου εισοδήματος με την προσφορά εργασίας

Η επίπτωση της άμεσης φορολογίας (φόρος εισοδήματος) επί της προσφοράς εργασίας θεωρητικά μπορεί να αναλυθεί δια της μεταβολής που η επιβολή του φόρου εισοδήματος επιφέρει επί του εισοδηματικού περιορισμού.

2.3 Άριστη φορολογία

Εικοσιπέντε χρόνια μετά την ανάλυση του Ramsey, οι δύο αναλυτές Corlett και Hague επαλήθευσαν τα συμπεράσματα της ανάλυσης του Ramsey, παρόλο που δεν ασχολήθηκαν με την αριστοποίηση της διάρθρωσης της φορολογίας αλλά με τη βελτίωση της ευημερίας (αύξηση κοινωνικής ευημερίας) που θα μπορούσε να προέλθει από τη μεταβολή της διάρθρωσης των έμμεσων φόρων με την αύξηση της επιβάρυνσης των συμπληρωματικών αγαθών. Σύμφωνα λοιπόν, με την ανάλυσή τους, το υπερβάλλον βάρος ενός φόρου είναι μικρότερο όταν η διάρθρωση του είναι τέτοια ώστε να επιβάλλονται υψηλότεροι συντελεστές σε αγαθά που είναι συμπληρωματικά της ανάπαυσης και χαμηλότεροι σε αγαθά που είναι υποκατάστατα της ανάπαυσης. (M. Κλαουδάτου, 2009)

Η λογική που στηρίχθηκαν αυτά τα συμπεράσματα είναι η εξής: δεδομένου ότι η ανάπαυση δε φορολογείται, η υψηλή φορολόγηση των συμπληρωματικών προς αυτήν αγαθών περιορίζει την κατανάλωσή τους και κατ' επέκταση και της ανάπαυσης. Κατά συνέπεια, η φορολόγηση των συμπληρωματικών αγαθών της ανάπαυσης

συνεπάγεται και την έμμεση φορολόγηση αυτής. Την ανάπαυση σε καμία περίπτωση δε μπορούμε να φορολογήσουμε με άμεσους φόρους.

Μέχρι πρότινος η διανομή του εισοδήματος δεν αποτελούσε στόχο της φορολογικής πολιτικής, και αυτό γιατί όλα τα άτομα θεωρείται ότι είναι όμοια. Τι συμβαίνει όμως στη περίπτωση που η διανομή του εισοδήματος αποτελεί φορολογικό στόχο; Όπου για τον προσδιορισμό της άριστης διάρθρωσης των φόρων θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι επιδράσεις τους τόσο στην στατική κατανομή των πόρων όσο και στη διανομή του εισοδήματος. Στο σημείο αυτό, τα πράγματα αρχίζουν να περιπλέκονται γιατί οι δύο στόχοι είναι αλληλοσυγκρουόμενοι και η προώθηση του ενός μπορεί να παραγκωνίσει τον άλλον στόχο.

Έτσι, από τη μία πλευρά για την προώθηση του στόχου της αναδιανομής του εισοδήματος απαιτείται η χρήση προοδευτικής φορολογίας, αυτή με τη σειρά της επιδρά αρνητικά στη στατική κατανομή των πόρων ενώ παράλληλα αυξάνει το υπερβάλλον βάρος τους.

Από την άλλη πλευρά για την διανομή του εισοδήματος απαιτείται η επιβολή μεγαλύτερων φόρων στα είδη πολυτελείας και η ταυτόχρονη επιβολή χαμηλότερων φόρων στα βασικά είδη διαβίωσης. Αυτό βέβαια αποτελεί εμπόδιο στην ελαχιστοποίηση του υπερβάλλον βάρους των έμμεσων φόρων. Κατά συνέπεια, η άριστη διάρθρωση της φορολογίας μπορεί να επιτευχθεί μόνο εάν υπάρξει άριστος συνδυασμός των δύο αλληλοσυγκρουόμενων στόχων.

Για να μπορέσει να προσδιοριστεί αυτός ο άριστος συνδυασμός των στόχων της αποτελεσματικής κατανομής των πόρων και της δίκαιης διανομής του εισοδήματος θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη σε κάθε περίπτωση, η επίδραση στην κοινωνική ευημερία, όταν η ευημερία ενός ατόμου μεταβάλλεται. Επομένως, το συμπέρασμα που μπορεί να προκύψει είναι ότι η άριστη διάρθρωση της φορολογίας δεν επηρεάζεται σε καμία περίπτωση μόνο από τους παράγοντες που προσδιορίζουν το μέγεθος του υπερβάλλον βάρους αλλά επηρεάζεται και από την έκταση της αναδιανομής του εισοδήματος και την κοινωνική ευημερία. (Θ. Γεωργακόπουλος, 2005)

Ο φόρος εισοδήματος στρεβλώνει την απόφαση ενός ατόμου που αφορά στη κατανομή του χρόνου του μεταξύ εργασίας και ανάπαυσης και προκαλεί υπερβάλλον βάρος, το μέγεθος του οποίου εξαρτάται κυρίως από την ελαστικότητα της προσφοράς εργασίας στις μεταβολές του μισθού καθώς επίσης και από τον βαθμό προοδευτικότητας του φόρου. Το βασικό θέμα είναι να προσδιοριστεί ο άριστος βαθμός της προοδευτικότητας του φόρου εισοδήματος, δηλαδή ο βαθμός εκείνος που θα οδηγούσε σε ελαχιστοποίηση του υπερβάλλοντος βάρους του φόρου αυτού και ταυτόχρονα θα επιτύγχανε ένα επιθυμητό επίπεδο αναδιανομής του εισοδήματος. Ο Mirrlees για να εξάγει τα συμπεράσματά του, υπέθεσε αρχικά ότι αυξάνεται ο φορολογικός συντελεστής σε ένα μόνο κλιμάκιο. Θέλησε με αυτόν τον τρόπο να μελετήσει τις επιπτώσεις της αύξησης αυτής στην προσφορά εργασίας, στα έσοδα και στην κοινωνική ευημερία. (J. Mirrlees, 1971)

Η μελέτη αυτή αφορά τα άτομα του κλιμακίου που αυξήθηκε ο φορολογικός συντελεστής και όχι τα άτομα με συνολικό εισόδημα μικρότερο του κλιμακίου. Επομένως, η προσφορά εργασίας αυτών των ατόμων θα δεχθεί σημαντικές εισοδηματικές επιδράσεις και αυτό επειδή ο αυξημένος φορολογικός συντελεστής εφαρμόζεται σε ένα μικρό μέρος του εισοδήματος τους, η εισοδηματική επίδραση στην προσφορά εργασίας θα είναι μικρή δηλαδή θα μειωθεί η προσφορά εργασίας τους επομένως, θα είναι μικρότερα και τα εισοδήματά τους. Αναφορικά, τα άτομα που έχουν μεγαλύτερα εισοδήματα του κλιμακίου για τα οποία έγινε η αύξηση του φορολογικού συντελεστή, θα υποστούν εισοδηματική επίδραση με αύξηση της προσφοράς εργασίας, άρα και με έσοδα του δημοσίου. Σύμφωνα με τα παραπάνω, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι τα έσοδα του δημοσίου και η κοινωνική ευημερία επηρεάζονται από τρεις επιμέρους επιδράσεις, το συνολικό άθροισμα των οποίων είναι αυτό που θα καθορίσει την αύξηση ή τη μείωσή τους.

Οι επιδράσεις πρέπει να εξετάζονται κάθε φορά σε μια ενδεχόμενη αύξηση του φορολογικού συντελεστή σε ένα κλιμάκιο και αυτές είναι:

- Το ποσό του φόρου που θα πρέπει να καταβάλλουν τα άτομα των οποίων ο οριακός συντελεστής αυξήθηκε θα είναι μειωμένο.

- Στα άτομα με υψηλότερα εισοδήματα, το ποσό του φόρου που θα πρέπει να καταβληθεί, αυξάνεται.

- Η ευημερία και των δύο κατηγοριών θα μειωθεί λόγω της αύξησης του φορολογικού συντελεστή.(Θ. Γεωργακόπουλος, 2005)

Υπάρχουν επομένως δύο περιπτώσεις που πρέπει να εξεταστούν:

- Αν το άθροισμα των δύο πρώτων επιδράσεων είναι θετικό, δηλαδή αύξηση φορολογικού συντελεστή που οδηγεί σε τελική αύξηση των εσόδων, η αύξηση του φορολογικού συντελεστή είναι επιθυμητή.

- Αν το άθροισμά τους είναι αρνητικό, δηλαδή αν τα συνολικά έσοδα του δημοσίου μειωθούν ως συνέπεια την αύξηση του φορολογικού συντελεστή δεν θα υπάρξουν πρόσθετα έσοδα και η κοινωνική ευημερία θα μειωθεί. Κατά συνέπεια η αύξηση του φορολογικού συντελεστή δεν είναι επιθυμητή.

Από όλα όσα αναφέρθηκαν παραπάνω, γίνεται κατανοητό ότι το κατά πόσο θα επιδράσει η μεταβολή του φορολογικού συντελεστή στη κοινωνική ευημερία εξαρτάται: α)από την ελαστικότητα της καμπύλης της προσφοράς εργασίας, β)από την έκταση της ανισότητας της διανομής εισοδήματος στη κοινωνία, γ)από την ένταση της επιθυμητής αναδιανομής του εισοδήματος από το κοινωνικό σύνολο και δ)από τον αριθμό των φορολογούμενων που βρίσκονται πάνω από το κλιμάκιο όπου έγινε η αύξηση του φορολογικού συντελεστή.

Όσο μεγαλύτερη είναι η ελαστικότητα της καμπύλης της προσφοράς εργασίας, τόσο μεγαλύτερο είναι το φορολογικό βάρος του φόρου εισοδήματος και υπάρχει μείωση των εσόδων και της ευημερίας. Ακόμη, όσο μεγαλύτερη είναι η ένταση της επιθυμητής αναδιανομής του εισοδήματος από το κοινωνικό σύνολο, τόσο μεγαλύτερη θα είναι η κοινωνική ευημερία, έχοντας ως συνέπεια την αύξηση του φορολογικού συντελεστή. Το ίδιο ισχύει και για την ανισότητα της αναδιανομής του εισοδήματος όταν είναι έντονη.

Τέλος, αναφορικά με το ποσοστό των φορολογουμένων που βρίσκονται πάνω από το κλιμάκιο που έγινε η αύξηση του φορολογικού συντελεστή, όσο μεγαλύτερο είναι, τόσο μεγαλύτερη θα είναι η αύξηση των εσόδων με όφελος των χαμηλότερων

εισοδηματικών τάξεων έχοντας πιθανή αύξηση της κοινωνικής ευημερίας. Η θεωρία του Mirrlees θεωρείται ότι είναι αξιόλογη γιατί ένα βασικό της συμπέρασμα είναι ότι «η άριστη διάρθρωση του φόρου εισοδήματος προσεγγίζει τον γραμμικό προοδευτικό φόρο». (J. Mirrlees,1971).

Μέρος II: Το θεσμικό πλαίσιο της φορολογίας εισοδήματος στην Ελλάδα

2.1 Φορολογία εισοδήματος φυσικών προσώπων

Άρθρο πρώτο

Κυρώνεται ο Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος, ο οποίος έχει συνταχθεί σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 6 και 7 του άρθρου 76 του Συντάγματος, από την ειδική επιτροπή που συγκροτήθηκε, κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων των άρθρων 105 του ν. 1892/ 1990 (ΦΕΚ 101 Α) και 34 του ν.1914/1990 (ΦΕΚ 178 Α'), με την 1156657/1341/0006 από 31 Δεκεμβρίου 1993 (ΦΕΚ 13 Β' 1994) απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και ο οποίος έχει ως ακολούθως:

ΚΩΔΙΚΑΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟ

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΕΠΙΒΟΛΗ ΦΟΡΟΥ

Άρθρο 1. Αντικείμενο του φόρου

Επιβάλλεται φόρος στο συνολικό καθαρό εισόδημα που προκύπτει είτε στην ημεδαπή είτε στην αλλοδαπή και αποκτάται από κάθε φυσικό πρόσωπο για το οποίο συντρέχουν οι προϋποθέσεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 2.

Άρθρο 2. Υποκείμενο του φόρου

1. Σε φόρο για το παγκόσμιο εισόδημά του υπόκειται κάθε φυσικό πρόσωπο, το οποίο έχει την κατοικία ή τη συνήθη διαμονή του στην Ελλάδα.

Σε φόρο για το εισόδημα που προκύπτει στην Ελλάδα υπόκειται κάθε φυσικό πρόσωπο, ανεξάρτητα από τον τόπο κατοικίας του ή της συνήθους διαμονής του.

Ως συνήθης θεωρείται η διαμονή στην Ελλάδα η οποία υπερβαίνει τις εκατόν ογδόντα τρεις ημέρες συνολικά μέσα στο ίδιο ημερολογιακό έτος. Η διαμονή τεκμαίρεται ως συνήθης, εκτός αν ο φορολογούμενος αποδείξει διαφορετικά.

Η παράγραφος 1 τέθηκε όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 12 του νόμου 3943/2011 και ισχύει από την δημοσίευσης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ήτοι την 31/3/2011.

2. Κάθε φυσικό πρόσωπο που υπηρετεί στην αλλοδαπή, αν:

α) είναι λειτουργός ή συνδέεται με οποιαδήποτε σχέση εργασίας δημόσιου ή ιδιωτικού δικαίου με φορέα της Γενικής Κυβέρνησης, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 1B του ν. 2362/1995, που έχει προστεθεί με το άρθρο 2 του ν. 3871/2010 ή

β) συνδέεται με οποιαδήποτε σχέση εργασίας δημόσιου ή ιδιωτικού δικαίου με θεσμικό όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή Διεθνή Οργανισμό και είχε κατά το χρόνο της εισόδου του στην υπηρεσία του θεσμικού οργάνου της Ε.Ε. ή του Διεθνούς Οργανισμού την κατοικία ή τη συνήθη διαμονή του στην Ελλάδα, θεωρείται ότι συνεχίζει να έχει την κατοικία του στην Ελλάδα.

Ομοίως, θεωρούνται ότι έχουν την κατοικία τους στην Ελλάδα και τα μέλη της οικογένειας που το βαρύνουν, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7, εκτός αν έχουν την κατοικία ή τη συνήθη διαμονή τους σε κράτος στο οποίο υπόκεινται σε

φόρο για το παγκόσμιο εισόδημά τους και το κράτος αυτό δεν περιλαμβάνεται στον κατάλογο των κρατών που περιέχεται στην παράγραφο 4 του άρθρου 51Α.

Η παράγραφος 2 τέθηκε όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 12 του νόμου 3943/2011 και ισχύει από την δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ήτοι την 31/3/2011.

3. Σε φόρο υπόκειται και η σχολάζουσα κληρονομιά.

4. Σε φόρο υπόκεινται επίσης, οι ομόρρυθμες και οι ετερόρρυθμες εταιρίες, οι κοινωνίες αστικού δικαίου, που ασκούν επιχείρηση ή επάγγελμα, οι αστικές κερδοσκοπικές ή μη εταιρίες, οι συμμετοχικές ή αφανείς, καθώς και οι κοινοπραξίες της παρ. 2 του άρθρου 2 του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων (ΠΔ. 186/1992, ΦΕΚ 84 Α').

5. Κατ' εξαίρεση από τα οριζόμενα στην παράγραφο 1, υπόκειται σε φόρο μόνο για το εισόδημα που προκύπτει στην Ελλάδα, για τρία διαδοχικά έτη και για μία μόνο φορά, το φυσικό πρόσωπο που έχει τη συνήθη διαμονή του στην Ελλάδα και υπόκειται σε φόρο για το παγκόσμιο εισόδημά του σε κράτος το οποίο δεν έχει συνάψει με την Ελλάδα Σύμβαση για την Αποφυγή Διπλής Φορολογίας (Σ.Α.Δ.Φ.), σχετικά με τους φόρους εισοδήματος και κεφαλαίου και εφόσον το κράτος αυτό δεν περιλαμβάνεται στον κατάλογο των κρατών που περιέχεται στην παράγραφο 4 του άρθρου 51Α. Το χρονικό διάστημα των τριών ετών υπολογίζεται από την έναρξη διαμονής του φυσικού προσώπου στην Ελλάδα.

Η παράγραφος 5 τέθηκε όπως προστέθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου 12 του νόμου 3943/2011 και ισχύει από την δημοσίευσης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ήτοι την 31/3/2011.

Άρθρο 3. Χρόνος επιβολής του φόρου

1. Ο φόρος επιβάλλεται κάθε οικονομικό έτος στο εισόδημα που αποκτάται μέσα στο αμέσως προηγούμενο οικονομικό έτος, κατά τις διακρίσεις που ορίζει αυτός ο νόμος.

2. Η χρονική διάρκεια του οικονομικού έτους αρχίζει από την 1η Ιανουαρίου και λήγει την 31η Δεκεμβρίου του ίδιου ημερολογιακού έτους.

Άρθρο 4. Εισόδημα και εξεύρεση του

1. Εισόδημα στο οποίο επιβάλλεται ο φόρος είναι το εισόδημα που προέρχεται από κάθε πηγή ύστερα από την αφαίρεση των δαπανών για την απόκτηση του, όπως αυτό προσδιορίζεται ειδικότερα στα άρθρα 20 έως 51. Ο φόρος αυτού του νόμου, τα πρόστιμα και οι πρόσθετοι φόροι δεν αναγνωρίζονται για έκπτωση από το εισόδημα αυτό.

2. Το εισόδημα ανάλογα με την πηγή της προέλευσης του διακρίνεται κατά τις επόμενες κατηγορίες ως εξής:

ΑΒ. Εισόδημα από ακίνητα.

Γ. Εισόδημα από κινητές αξίες.

Δ. Εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις.

Ε. Εισόδημα από γεωργικές επιχειρήσεις.

ΣΤ. Εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες.

Ζ. Εισόδημα από υπηρεσίες ελευθέρων επαγγελματιών και από κάθε άλλη πηγή.

3. Για να βρεθεί το συνολικό εισόδημα, αθροίζονται τα επί μέρους εισοδήματα των κατηγοριών Α' έως Ζ' της προηγούμενης παραγράφου τα οποία αποκτώνται από κάθε φυσικό πρόσωπο είτε κατά το οικονομικό έτος το προηγούμενο από τη φορολογία, είτε κατά το ημερολογιακό ή διαχειριστικό ή γεωργικό έτος το οποίο έληξε μέσα στο προηγούμενο από τη φορολογία οικονομικό έτος. Κατά την άθροιση αυτή συμψηφίζονται τα θετικά και αρνητικά στοιχεία των επί μέρους εισοδημάτων. Ειδικά, το αρνητικό στοιχείο (ζημία) του εισοδήματος από εμπορικές και γεωργικές επιχειρήσεις, που προκύπτει από βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων (Κ.Β.Σ.) που τηρούνται επαρκώς και ακριβώς, αν δεν καλύπτεται με συμψηφισμό θετικού στοιχείου εισοδήματος άλλης πηγής, είτε γιατί δεν υπάρχει τέτοιο στοιχείο εισοδήματος είτε γιατί αυτό που υπάρχει είναι ανεπαρκές, μεταφέρεται για να συμψηφισθεί ολόκληρο στην πρώτη περίπτωση ή κατά το υπόλοιπο αυτού στη δεύτερη, διαδοχικώς στα πέντε (5) επόμενα οικονομικά έτη κατά το υπόλοιπο που απομένει κάθε φορά, με την προϋπόθεση ότι κατά τα έτη αυτά τα βιβλία του υπόχρεου τηρούνται επαρκώς και ακριβώς.

Τα παραπάνω εφαρμόζονται αναλόγως και για το αρνητικό στοιχείο (ζημία) του εισοδήματος από εμπορικές επιχειρήσεις που προκύπτει από επαρκή και ακριβή βιβλία δεύτερης κατηγορίας του Κ.Β.Σ., το οποίο μεταφέρεται για να συμψηφισθεί διαδοχικώς στα πέντε (5) επόμενα οικονομικά έτη.

Οι διατάξεις των δύο προηγούμενων εδαφίων εφαρμόζονται και για το αρνητικό στοιχείο (ζημία) του εισοδήματος από ελευθέρια επαγγέλματα.

Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 4 τέθηκε όπως προστέθηκε με την περίπτωση β' της παραγράφου 1 του άρθρου 7 του ν. 3842/2010 και ισχύει για εισοδήματα που αποκτώνται από 1-1-2010 και μετά, σύμφωνα με την παράγραφο 4 του ίδιου άρθρου και νόμου.

4.Αρνητικό στοιχείο εισοδήματος από πηγή που βρίσκεται στην αλλοδαπή συμψηφίζεται μόνο με θετικά εισοδήματα του φορολογουμένου που προκύπτουν στην αλλοδαπή.

Η παράγραφος 5 του άρθρου 4, καταργήθηκε με την παράγραφο 8 του άρθρου 1 του ν. 2459/1997 και η κατάργησή του ισχύει για εισοδήματα που αποκτώνται από 1ης Ιανουαρίου 1997.

Η παράγραφος 6 του άρθρου 4, καταργήθηκε με την παράγραφο 9 του άρθρου 1 του ν. 2459/1997 και η κατάργησή του ισχύει για εισοδήματα που αποκτώνται από 1ης Ιανουαρίου 1997.

7.Εισοδήματα από την εκμίσθωση ακινήτων και από τόκους δανείων που θεωρούνται ότι έχουν αποκτηθεί κατά τις διατάξεις του παρόντος και τα οποία αποδεδειγμένα δεν έχουν εισπραχθεί από το δικαιούχο, επιτρέπεται να μη συνυπολογίζονται στο συνολικό καθαρό εισόδημα του, εφόσον εκχωρηθούν στο Δημόσιο χωρίς αντάλλαγμα. Η εκχώρηση γίνεται με απλή έγγραφη δήλωση του υπόχρεου σε φόρο, η οποία υποβάλλεται στον αρμόδιο για τη φορολογία του προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας μέσα στο οικονομικό έτος στο οποίο τα εισοδήματα αυτά υπόκεινται σε φόρο.

Μαζί με τη δήλωση αυτή παραδίδονται στον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας τα αποδεικτικά έγγραφα της εκχωρούμενης απαίτησης και με την ίδια δήλωση ο εκχωρών βεβαιώνει ότι δεν κατέχει κανένα άλλο αποδεικτικό στοιχείο. Το Δημόσιο υποκαθίσταται στα δικαιώματα του εκχωρητή.

Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται η διαδικασία, ο τύπος και το περιεχόμενο της δήλωσης εκχώρησης εισοδημάτων στο Δημόσιο, τα δικαιολογητικά που συνυποβάλλονται με αυτήν, η διαδικασία βεβαίωσης των ποσών των εισοδημάτων που εκχωρούνται στο Δημόσιο, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια που είναι αναγκαία για την εφαρμογή των διατάξεων αυτής της παραγράφου.

Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 7 του άρθρου 4, τέθηκε όπως προστέθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 8 του ν. 2873/2000 και ισχύει από τη δημοσίευση του νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (28-12-2000), σύμφωνα με την περίπτωση ι' του άρθρου 50 του ιδίου νόμου.

Άρθρο 5. Φορολογία των εισοδημάτων των συζύγων και των ανήλικων τέκνων

1. Κατά τη διάρκεια του γάμου οι σύζυγοι έχουν υποχρέωση να υποβάλλουν κοινή δήλωση των εισοδημάτων τους, στα οποία ο φόρος, τα τέλη και οι εισφορές που αναλογούν υπολογίζονται χωριστά στο εισόδημα καθενός συζύγου. Σε αυτή την περίπτωση, το τυχόν αρνητικό αποτέλεσμα του εισοδήματος του ενός συζύγου δεν συμψηφίζεται με τα εισοδήματα του άλλου συζύγου.

2. Ειδικά, το εισόδημα του ενός συζύγου, το οποίο προέρχεται από επιχείρηση που εξαρτάται οικονομικά από τον άλλο σύζυγο, προστίθεται στα εισοδήματα του άλλου συζύγου και φορολογείται στο όνομα του.

3. Το εισόδημα των ανήλικων τέκνων προστίθεται στα εισοδήματα του γονέα που έχει το μεγαλύτερο συνολικό εισόδημα και φορολογείται στο όνομα του. Αν οι γονείς έχουν ίσο ποσό συνολικού εισοδήματος, το εισόδημα του ανήλικου τέκνου προστίθεται στο εισόδημα του πατέρα και φορολογείται στο όνομα του. Αν ο υπόχρεος γονέας δεν έχει τη γονική μέριμνα, το εισόδημα προστίθεται στα εισοδήματα του άλλου γονέα και φορολογείται στο όνομα του.

Τα προηγούμενα εδάφια έχουν εφαρμογή και στην περίπτωση που το εισόδημα των ανηλικών τέκνων προέρχεται από ακίνητα που περιήλθαν σε αυτά από ανιόντες, στους οποίους είχαν μεταβιβασθεί από τους γονείς των ανηλικών.

Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 5, τέθηκε όπως προστέθηκε με την παράγραφο 1 του ν. 3763/2009 και ισχύει από το οικονομικό έτος 2010, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του ιδίου άρθρου και νόμου.

4.Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου δεν εφαρμόζονται για τα εισοδήματα τα οποία προκύπτουν από:

α) την παροχή εργασίας του ανήλικου τέκνου, με σχέση εξαρτημένης ή ανεξάρτητης εργασίας ή μίσθωσης έργου,

β) περιουσιακά στοιχεία που περιήλθαν στο ανήλικο τέκνο από κληρονομιά,

γ) περιουσιακά στοιχεία που περιήλθαν στο ανήλικο τέκνο από χαριστικές παροχές, εκτός από εκείνα που προέρχονται από χαριστικές παροχές γονέα του,

δ) περιουσιακά στοιχεία που περιήλθαν στο ανήλικο τέκνο από χαριστικές παροχές, που έγιναν σε αυτό από γονέα του, ο οποίος έχει αποβιώσει κατά το χρόνο που προκύπτει το εισόδημα από αυτά τα περιουσιακά στοιχεία,

ε) συντάξεις που απονεμήθηκαν στο ανήλικο τέκνο, λόγω θανάτου του πατέρα του ή της μητέρας του και

στ) περιουσιακά στοιχεία που με βάση δικαστική απόφαση περιέρχονται στο ανήλικο, ως υποκατάστατα στοιχείων που αναφέρονται στις προηγούμενες περιπτώσεις αυτής της παραγράφου.

Για τα εισοδήματα αυτά το ανήλικο τέκνο έχει δική του φορολογική υποχρέωση, με εξαίρεση το εισόδημα από περιουσιακά στοιχεία που περιήλθαν σε αυτό από χαριστικές παροχές από τους γονείς του, καθώς και το αντίστοιχο υποκατάστατο τους.

Το εισόδημα από περιουσιακό στοιχείο που περιήλθε στο ανήλικο με χαριστική παροχή γονέα του φορολογείται στο όνομα του γονέα που το παραχώρησε. Αν η αξία του υποκατάστατου υπερβαίνει την αξία του περιουσιακού στοιχείου το οποίο εκποιήθηκε, το εισόδημα που προκύπτει θεωρείται ότι αποτελεί μέρος χαριστικής παροχής που έγινε στο τέκνο από το γονέα του που έχει το μεγαλύτερο ποσό εισοδήματος και φορολογείται, επιμεριζόμενο αναλόγως, στο όνομα αυτού του γονέα.

Σε περίπτωση που για το ανήλικο τέκνο, συντρέχει μία ή περισσότερες από τις περιπτώσεις α' έως στ' της παραγράφου αυτής, τότε στην υποβαλλόμενη δήλωσή του περιλαμβάνεται και το εισόδημα που προέρχεται από περιουσιακά στοιχεία που περιήλθαν σε αυτό από χαριστικές παροχές από τους γονείς του, καθώς και το αντίστοιχο υποκατάστατό τους.

Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 5, τέθηκε όπως προστέθηκε με την παράγραφο 2 του ν. 3763/2009 και ισχύει από το οικονομικό έτος 2010, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του ιδίου άρθρου και νόμου.

Άρθρο 6. Απαλλαγές από το φόρο

1. Απαλλάσσονται από το φόρο προσωπικά και με τον όρο της αμοιβαιότητας:

α) Οι αλλοδαποί πρεσβευτές και οι λοιποί διπλωματικοί αντιπρόσωποι και πράκτορες για το εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες και για τα από κάθε πηγή εισοδήματα τους που αποκτώνται στην αλλοδαπή.

β) Οι πρόξενοι και προξενικοί πράκτορες, ως και το κατώτερο προσωπικό των ξένων πρεσβειών και προξενείων, εφόσον έχουν την ιθαγένεια του Κράτους που αντιπροσωπεύεται και αποκτούν στην Ελλάδα εισόδημα μόνο από μισθωτές υπηρεσίες.

2. Από το εισόδημα από ακίνητα απαλλάσσεται:

α) Το τεκμαρτό εισόδημα που προκύπτει από την παραχώρηση της χρήσης ακινήτων από τον κύριο, νομέα ή επικαρπωτή αυτών, στο Ελληνικό Δημόσιο ή σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, χωρίς αντάλλαγμα.

β) Το ακαθάριστο τεκμαρτό εισόδημα από ιδιοκατοίκηση γενικά.

γ) Το τεκμαρτό εισόδημα που προκύπτει από τη δωρεάν παραχώρηση της χρήσης κατοικίας εμβαδού μέχρι διακόσια (200) τετραγωνικά μέτρα, από τον γονέα που έχει την κυριότητα ή την επικαρπία αυτής προς τα τέκνα του ή από τα τέκνα που έχουν την κυριότητα ή την επικαρπία αυτής προς τους γονείς τους, προκειμένου να χρησιμοποιηθεί ως κύρια κατοικία.

Η επιφάνεια των 200 τετραγωνικών μέτρων που αναφέρεται στην περίπτωση γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 6, τέθηκε όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 5 του ν. 3522/2006 και ισχύει από το οικονομικό έτος 2007 για τις δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος αυτού του οικονομικού έτους και των επόμενων, σύμφωνα με την περίπτωση β' του άρθρου 39 του ίδιου νόμου.

3. Από το εισόδημα από κινητές αξίες απαλλάσσονται:

α) Οι τόκοι οποιασδήποτε μορφής κατάθεσης σε τράπεζες που λειτουργούν στην Ελλάδα ή το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο, εφόσον η κατάθεση δεν είναι σε ευρώ και ο δικαιούχος είναι μόνιμος κάτοικος εξωτερικού.

β) Οι τόκοι εκούσιων καταθέσεων όψεως ή ταμιευτηρίου στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, εφόσον οι καταθέσεις αυτές δεν είναι σε ευρώ και ο δικαιούχος είναι μόνιμος κάτοικος εξωτερικού.

γ) Οι τόκοι εθνικών δανείων που εκδίδονται με έντοκα γραμμάτια ή ομολογίες, εφόσον προβλέπεται η απαλλαγή από τον οικείο νόμο.

δ) Οι τόκοι ενυπόθηκων δανείων αλλοδαπής, τα οποία παρέχονται από αλλοδαπούς με εγγραφή υποθήκης σε πλοία ελληνικής ιθαγένειας.

ε) Οι τόκοι των ομολογιακών δανείων της Δημοσίας Επιχειρήσεως Ηλεκτρισμού και του Οργανισμού Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος, εφόσον προβλέπεται η απαλλαγή από τον οικείο νόμο.

στ) Οι τόκοι των ομολογιακών δανείων που εκδίδει η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων σε ευρώ ή συνάλλαγμα στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 8 του άρθρου 12.

ζ) Οι τόκοι των εκδιδόμενων ομολογιακών δανείων και η υπεραξία που τυχόν προκύπτει κατά την εξόφληση των ομολόγων με ρήτρα εξωτερικού συναλλάγματος ή ευρωπαϊκής νομισματικής μονάδας (ECU).

η) Τα μερίσματα από ιδρυτικούς τίτλους και μετοχές ημεδαπών ανώνυμων εταιριών που ασχολούνται με την εκμετάλλευση πλοίων των οποίων τα κέρδη υπόκεινται στον ειδικό φόρο πλοίων, όπως αυτός ισχύει κάθε φορά. Αν η ανώνυμη εταιρία παράλληλα με την εκμετάλλευση των πλοίων ασκεί και άλλες επιχειρήσεις τότε απαλλάσσεται από το φόρο ποσό μερίσματος ίσο με τη σχέση μεταξύ των ακαθάριστων εσόδων από την εκμετάλλευση των πλοίων και του συνόλου των ακαθάριστων εσόδων της εταιρίας.

θ) Τα κέρδη αμοιβαίων κεφαλαίων του Ν. 3283/2004 (ΦΕΚ 210Α) και του Ν. 2778/1999 (ΦΕΚ295 Α'), καθώς και η πρόσθετη αξία που αποκτούν οι μεριδιούχοι αυτών των αμοιβαίων κεφαλαίων από την εξαγορά των μεριδίων τους σε τιμή ανώτερη της τιμής κτήσης, επιφυλασσομένων των διατάξεων της παραγράφου 3 του άρθρου 33 του Ν. 3283/2004 και της παραγράφου 2 του άρθρου 20 του Ν. 2778/1999. Η πιο πάνω απαλλαγή ισχύει και για τα αμοιβαία κεφάλαια που είναι εγκατεστημένα σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε κράτος του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου / Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών (ΕΟΧ/ΕΖΕΣ).

ι) Τα κεφαλαιακά κέρδη που προκύπτουν από την ανταλλαγή ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου ή εταιρικών ομολόγων με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου με άλλους τίτλους κατ' εφαρμογήν προγράμματος συμμετοχής στην αναδιάταξη του ελληνικού χρέους.

Η περίπτωση ια' της παραγράφου 3, τέθηκε όπως προστέθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου 13 του ν. 4051/2012 και ισχύει από τη δημοσίευση του νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ήτοι 29-02-2012, σύμφωνα με το άρθρο 14 του ίδιου νόμου.

4. Από το εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις απαλλάσσονται:

α) Τα κέρδη από την εκμετάλλευση πλοίων, τα οποία υπόκεινται στον ειδικό φόρο για τα πλοία, όπως αυτός ισχύει κάθε φορά.

β) Από 1ης Ιανουαρίου 2003 το ποσό της επιχορήγησης που καταβάλλεται στους νέους επαγγελματίες οι οποίοι υπάγονται στα προγράμματα απασχόλησης του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.) της παραγράφου 9 του άρθρου 29 του ν.1262/1982(ΦΕΚ 70Α).

Οι διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου ισχύουν και για τα ποσά των επιχορηγήσεων που καταβάλλονται στους νέους ελεύθερους επαγγελματίες.

γ) Τα κέρδη φυσικών προσώπων και πολύ μικρών επιχειρήσεων, που εμπύπτουν στη Σύσταση 2003/361 /ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003, από τη διάθεση παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας προς την εταιρεία «Δ.Ε.Η. Α.Ε». ή άλλο προμηθευτή, μετά από την ένταξη τους στο «Ειδικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων μέχρι δέκα (10) kw», κατόπιν αποφάσεως των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, η οποία εκδίδεται σύμφωνα με την παράγραφο 3 του Άρθρου 14 του ν. 3468/2006 (ΦΕΚ 8 Α').

Η περίπτωση β' της παραγράφου 4 του άρθρου 6 καταργήθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 4 του ν. 3842/2010 και η κατάργησή της ισχύει από 1ης Ιανουαρίου 2010 για τα εισοδήματα που αποκτώνται από την ημερομηνία αυτή και μετά, σύμφωνα με την περίπτωση α' της παραγράφου 1 του άρθρου 92 του ίδιου νόμου.

5. Από το εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες απαλλάσσονται:

α) Οι συντάξεις και κάθε είδους περιθάλψεις, οι οποίες παρέχονται σε ανάπηρους πολέμου και θύματα ή οικογένειες θυμάτων πολέμου ως και σε ανάπηρους και θύματα ειρηνικής περιόδου, στρατιωτικούς γενικά που έπαθαν κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας τους προδήλως, αναμφισβήτητα και εξαιτίας αυτής.

β) Η σύνταξη που καταβάλλεται σε ανάπηρους πολέμου με βάση τα έτη υπηρεσίας τους στο Δημόσιο, κατά το ποσό της αναπηρικής σύνταξης την οποία θα ελάμβανε ο δικαιούχος αν δε είχε παραιτηθεί από το δικαίωμα λήψης της. Η διάταξη αυτής της περίπτωσης εφαρμόζεται ανάλογα και στις συντάξεις που καταβάλλονται από το Δημόσιο σε θύματα ή οικογένειες θυμάτων πολέμου.

γ) Το εξωιδρυματικό επίδομα, καθώς και το ποσό με το οποίο προσαυξάνεται η σύνταξη, που καταβάλλεται σε τυφλούς και γενικά σε πρόσωπα, που ευρίσκονται διαρκώς σε κατάσταση που απαιτεί συνεχή επίβλεψη, περιποίηση και συμπαράσταση άλλων προσώπων (απόλυτος αναπηρία), τα οποία καταβάλλονται στους δικαιούχους από το Δημόσιο ή άλλους ασφαλιστικούς φορείς.

δ) Η σύνταξη, που καταβάλλεται σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 4 του άρθρου 63 του ν. 1892/1990 (ΦΕΚ 101 Α').

ε) Οι μισθοί, συντάξεις και η πάγια αντιμισθία που χορηγούνται σε πρόσωπα που είναι ολικώς τυφλοί, καθώς και σε πρόσωπα που παρουσιάζουν βαριές κινητικές αναπηρίες, που υπερβαίνει σε ποσοστό το ογδόντα τοις εκατό (80%).

ζ) Οι αποδοχές των αλλοδαπών κατωτέρων πληρωμάτων των εμπορικών πλοίων.

η) Τα επιδόματα που καταβάλλονται στους δικαιούχους σύμφωνα με τις παραγράφους 1, 2, 3 και 6 του άρθρου 63 του ν.1892/1990 (ΦΕΚ 101 Α').

θ) Το Επίδομα Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΕΚΑΣ) που καταβάλλεται στους δικαιούχους σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 1 της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, η οποία κυρώθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου 1 του ν. 2453/1997.

ι) Από 1.1.2010 και κατά ποσοστό 65% τα ειδικά επιδόματα επικίνδυνης εργασίας και η ειδική αποζημίωση που προβλέπονταν στην παρ. 7 του άρθρου 14, όπως ίσχυε πριν την κατάργησή της με την παρ. 7 του άρθρου 5 του ν.3842/2010 (ΦΕΚ 58/Α').

ια) Από 1.1.2010 και κατά ποσοστό 50% των αποδοχών των προσώπων που παρέχουν υπηρεσίες με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου στα ελληνικά σχολεία που λειτουργούν στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας και έχουν την ελληνική ιθαγένεια ή την ελληνική και τη γερμανική ιθαγένεια ή μόνο τη γερμανική ή είναι πολίτες τρίτης χώρας και πληρώνονται από το Ελληνικό Δημόσιο ή φορέα που βρίσκεται στην αλλοδαπή και αποτελεί υποδιαίρεση του Ελληνικού Δημοσίου ή υπηρεσία αυτού. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται η διαδικασία απόδοσης του παρακρατούμενου φόρου επί του υπολοίπου των αποδοχών τους και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

Η περίπτωση ιε' της παραγράφου 5 τέθηκε όπως προστέθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 21 του νόμου 3943/2011 και ισχύει από την δημοσίευση της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ήτοι την 31/3/2011.

6. Επίσης απαλλάσσονται από το φόρο:

α) Οι αμοιβές που καταβάλλει η Παγκοσμία Ένωση Αναπήρων Καλλιτεχνών (V.D.M.F.K.), στα μέλη της ζωγράφους με το πόδι και το στόμα, που είναι μόνιμοι κάτοικοι Ελλάδας, για την εργασία της ζωγραφικής που κάνουν, αμειβόμενοι αποκλειστικά από την Ένωση αυτή σε συνάλλαγμα.

β) Τα χρηματικά βραβεία που καταβάλλονται από το Δημόσιο ή την Ακαδημία Αθηνών ή τον Οργανισμό Μεγάλου Μουσικής Αθηνών, για τη βράβευση επιστημονικών, καλλιτεχνικών και πνευματικών γενικά επιδόσεων, καθώς και αυτά που απονέμονται από νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου αφού προκηρυχθεί νόμιμα σχετικός δημόσιος διαγωνισμός.

γ) Τα ποσά των υποτροφιών που καταβάλλονται σε όσους νόμιμα έλαβαν την υποτροφία από το Δημόσιο ή από τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου ή από τα ιδρύματα και από περιουσίες του α.ν. 2039/1939 (ΦΕΚ 455 Α'), εφόσον από αυτά αποδεδειγμένα επιδιώκονται κάποιοι εθνωφελείς ή θρησκευτικοί ή φιλανθρωπικοί ή εκπαιδευτικοί ή καλλιτεχνικοί ή κοινωφελείς, ως και τα ποσά των υποτροφιών που παρέχονται σε Έλληνες υποτρόφους από ξένα κράτη ή αλλοδαπά ιδρύματα και οργανισμούς.

δ) Τα χρηματικά ποσά που καταβάλλονται στους αναγνωρισμένους πολιτικούς πρόσφυγες, σε αυτούς που διαμένουν προσωρινά στην Ελλάδα για ανθρωπιστικούς λόγους και σε όσους έχουν υποβάλει αίτηση για αναγνώριση προσφυγικής ιδιότητας, η οποία βρίσκεται στο στάδιο εξέτασης από το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης, από φορείς που υλοποιούν προγράμματα παροχής οικονομικής ενίσχυσης προσφύγων, τα οποία χρηματοδοτούνται από την Ύπατη Αρμοστεία του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (Ο.Η.Ε.), την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Ελληνικό Δημόσιο.

Η περίπτωση δ' της παραγράφου 6 του άρθρου 6, τέθηκε όπως προστέθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 1 του ν. 2954/2001 και ισχύει από την ημερομηνία δημοσίευσης του νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (2-11-2001), σύμφωνα με το άρθρο 23 του ίδιου νόμου.

Οι διατάξεις της παραγράφου 7 καταργήθηκαν με την παράγραφο 4 του άρθρου 42 του ν. 4024/2011. Η κατάργηση έχει εφαρμογή για τα εισοδήματα που αποκτήθηκαν από την 1.1.2011 και μετά, σύμφωνα με την ίδια παράγραφο.

Άρθρο 7. Πρόσωπα που θεωρείται ότι βαρύνουν τους φορολογούμενους

1. Θεωρείται ότι βαρύνουν το φορολογούμενο:

α) Ο ή η σύζυγος που δεν έχει φορολογούμενο εισόδημα.

β) Τα ανήλικα άγαμα τέκνα.

γ) Τα ενήλικα άγαμα τέκνα τα οποία δεν έχουν υπερβεί το εικοστό πέμπτο έτος της ηλικίας τους και σπουδάζουν σε αναγνωρισμένες σχολές ή σχολεία του εσωτερικού ή εξωτερικού, καθώς και εκείνα τα οποία παρακολουθούν δημόσια ή ιδιωτικά ινστιτούτα επαγγελματικής κατάρτισης στο εσωτερικό.

Ειδικά, για τα τέκνα του προηγούμενου εδαφίου, καθώς και για τα τέκνα που δεν σπουδάζουν, το χρονικό διάστημα κατά το οποίο θεωρούνται προστατευόμενα μέλη παρατείνεται μέχρι και δύο έτη, εφόσον κατά τα έτη αυτά είναι εγγεγραμμένα στα μητρώα ανέργων του Ο.Α.Ε.Δ.

δ) Τα άγαμα τέκνα τα οποία δεν υπάγονται στην προηγούμενη περίπτωση, εφόσον υπηρετούν τη στρατιωτική τους θητεία.

ε) Τα τέκνα που είναι άγαμα ή διαζευγμένα ή τελούν σε κατάσταση χηρείας, εφόσον παρουσιάζουν αναπηρία εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και πάνω από διανοητική καθυστέρηση ή φυσική αναπηρία.

στ) Οι ανιόντες και των δύο συζύγων.

ζ) Οι αδελφοί και οι αδελφές και των δύο συζύγων που είναι άγαμοι ή διαζευγμένοι ή τελούν σε κατάσταση χηρείας, εφόσον παρουσιάζουν αναπηρία εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και πάνω από διανοητική καθυστέρηση ή φυσική αναπηρία.

η) Οι ανήλικοι ορφανοί από πατέρα και μητέρα, συγγενείς μέχρι τον τρίτο βαθμό οποιουδήποτε από τους συζύγους.

Άρθρο 8. Έκπτωση δαπανών από το συνολικό εισόδημα

1. Από το συνολικό εισόδημα του φορολογούμενου αφαιρούνται, κατά περίπτωση, τα ποσά των πιο κάτω δαπανών:

α) Το συνολικό ποσό των εισφορών που καταβάλλονται από τον φορολογούμενο σε ταμεία ασφάλισης του, εφόσον η καταβολή τους είναι υποχρεωτική από το νόμο,

καθώς και το ποσό των καταβαλλόμενων εισφορών στις περιπτώσεις προαιρετικής ασφάλισης του σε ταμεία που έχουν συσταθεί με νόμο.

β) Το ποσό των δεδουλευμένων τόκων που καταβάλλονται από τον φορολογούμενο για:

i) Στεγαστικά δάνεια για απόκτηση πρώτης κατοικίας που χορηγούνται στον φορολογούμενο με υποθήκη ή προσημείωση από τράπεζες, το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, τα Ταχυδρομικά Ταμιευτήρια και λοιπούς πιστωτικούς οργανισμούς, εφόσον οφείλονται από αυτόν και η υποθήκη ή προσημείωση έχει εγγραφεί σε ακίνητο του ή του άλλου συζύγου ή των τέκνων τους που τους βαρύνουν. Σε περίπτωση σύναψης νέου δανείου από έναν από τους ανωτέρω φορείς, ανεξάρτητα αν είναι ο ίδιος με αυτόν που χορήγησε το αρχικό δάνειο ή όχι, με σκοπό την εξόφληση από τον υπόχρεο του παλαιού δανείου, οι δεδουλευμένοι τόκοι του νέου δανείου που αντιστοιχούν στο τμήμα αυτού που διατέθηκε για την εξόφληση του ανεξόφλητου υπολοίπου του παλαιού στεγαστικού δανείου, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις που αναφέρονται στο προηγούμενο εδάφιο, εκπίπτουν από το εισόδημά του, για το χρονικό διάστημα που υπολείπεται από τη χορήγηση του νέου δανείου μέχρι τη λήξη του παλαιού δανείου. Για την αναγνώριση της έκπτωσης πρέπει στο δανειστικό συμβόλαιο του φορέα που χορήγησε το νέο δάνειο, να αναγράφονται απαραίτητως, ο σκοπός του δανείου, το ανεξόφλητο ποσό του παλαιού δανείου, ο χρόνος λήξης του παλαιού δανείου και ότι έχει εγγραφεί υποθήκη ή προσημείωση, με τις ίδιες προϋποθέσεις που ίσχυαν και για το παλαιό δάνειο.

ii) Στεγαστικά δάνεια για απόκτηση πρώτης κατοικίας που χορηγούνται από ασφαλιστικές επιχειρήσεις στους υπαλλήλους αυτών, εφόσον οφείλονται από αυτούς και η υποθήκη ή προσημείωση έχει εγγραφεί σε ακίνητό τους ή του άλλου συζύγου ή των τέκνων τους που τους βαρύνουν.

iii) Προκαταβολές που χορηγούνται από τα Ταμεία Αλληλοβοηθείας Στρατού, Ναυτικού και Αεροπορίας, κατά τις διατάξεις του άρθρου 18 του ΝΔ 398/1974 (ΦΕΚ Α' 116) για απόκτηση πρώτης κατοικίας από τους βοηθηματούχους αυτών.

Κατά την εφαρμογή των προηγούμενων υποπεριπτώσεων δεν θεωρείται ότι αποκτάται πρώτη κατοικία, αν ο υπόχρεος, ο άλλος σύζυγος και τα τέκνα που τους βαρύνουν, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7, έχουν δικαίωμα πλήρους κυριότητας ή ισόβιας επικαρπίας ή οίκησης, εξ ολοκλήρου ή επί ιδανικού μεριδίου, σε

άλλη οικία ή οικίες, εφόσον το άθροισμα της συνολικής επιφάνειας που τους αντιστοιχεί υπερβαίνει τα τριάντα πέντε (35) τ.μ. προκειμένου για άγαμο, διαζευγμένο ή χήρο και τα εβδομήντα (70) τ.μ. προκειμένου για έγγαμο. Η επιφάνεια αυτή προσαυξάνεται κατά είκοσι (20) τετραγωνικά μέτρα για καθένα τέκνο που βαρύνει τον υπόχρεο ή τον άλλο σύζυγο. Αν η επιφάνεια της πρώτης κατοικίας υπερβαίνει τα εκατόν είκοσι (120) τ.μ. το ποσό της δαπάνης που εκπίπτει περιορίζεται στο μέρος που αυτό αναλογεί επιμεριστικά στη μέχρι των εκατόν είκοσι (120) τ.μ. επιφάνεια της κατοικίας.

iv) Δάνεια που χορηγούνται στο φορολογούμενο από τράπεζες, το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, τα Ταχυδρομικά Ταμιευτήρια και λοιπούς πιστωτικούς οργανισμούς, εφόσον οφείλονται από αυτόν, για αναστήλωση, επισκευή, συντήρηση ή εξωραϊσμό διατηρητέων κτισμάτων, καθώς και κτισμάτων που βρίσκονται σε περιοχές χαρακτηριζόμενες ως παραδοσιακά τμήματα πόλεων ή ως παραδοσιακοί οικισμοί.

Οι διατάξεις αυτής της περίπτωσης ισχύουν για τόκους από συμβάσεις δανείων που συνάπτονται, καθώς και προκαταβολές που χορηγούνται μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2002.

Το ποσό της δαπάνης της περίπτωσης αυτής δεν πρέπει να έχει εκπέσει με βάση άλλη διάταξη του παρόντος.

v) Ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) της δαπάνης που καταβλήθηκε από τον υπόχρεο για την αγορά μεριδίων μετοχικών και μεικτών αμοιβαίων κεφαλαίων εσωτερικού, εφόσον αυτά δεν μεταβιβαστούν για τρία (3) έτη από την αγορά τους.

Το ποσό της έκπτωσης αφαιρείται από το συνολικό εισόδημα του έτους μέσα στο οποίο συμπληρώνονται τα τρία (3) έτη από την αγορά τους και δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό των τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ συνολικά κατά φορολογούμενο.

Προϋπόθεση της έκπτωσης είναι το ποσό της δαπάνης για την αγορά των μεριδίων αμοιβαίων κεφαλαίων να μην προέρχεται από ρευστοποιήσεις ήδη υπαρχόντων μετοχικών και μεικτών αμοιβαίων κεφαλαίων, αλλά από νέα κεφάλαια. Όταν αγοράζουν αμοιβαία κεφάλαια από κοινού περισσότερα πρόσωπα, το ποσό έκπτωσης των τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ επιμερίζεται ανάλογα με τον αριθμό τους.

Με τις ίδιες ως άνω προϋποθέσεις η έκπτωση αυτή παρέχεται και επί αγοράς μεριδίων μετοχικών και μεικτών αμοιβαίων κεφαλαίων εσωτερικού που είναι

συνδεδεμένα με ασφαλιστήρια συμβόλαια ζωής, καθώς και αυτά που είναι συνδεδεμένα με ασφαλιστήρια συμβόλαια ζωής μέσω εσωτερικού μεταβλητού κεφαλαίου.

Οι διατάξεις αυτές ισχύουν για αγορές μεριδίων αμοιβαίων κεφαλαίων που πραγματοποιούνται από 1.1.2005 έως 31.12.2009. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών μπορεί να παρατείνεται η χρονική περίοδος ισχύος.

vi) Το συνολικό ετήσιο ποσό των εξόδων ιατρικής περίθαλψης του φορολογουμένου και των λοιπών προσώπων που τον βαρύνουν. Ως έξοδα ιατρικής περίθαλψης θεωρούνται οι αμοιβές που καταβάλλονται σε ιατρούς, όλων των ειδικοτήτων για ιατρικές επισκέψεις και εξετάσεις, καθώς και οι αμοιβές που καταβάλλονται σε οδοντιάτρους, για οδοντοθεραπεία, οδοντοπροσθετική και γναθοχειρουργική. Στις δαπάνες αυτές περιλαμβάνονται και οι δαπάνες για έξοδα ιατρικής περίθαλψης των προσώπων που αναφέρονται στο άρθρο 7, τα οποία συνοικούν με τον φορολογούμενο και παρουσιάζουν αναπηρία εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και πάνω από νοητική καθυστέρηση, φυσική αναπηρία ή ψυχική πάθηση με βάση τη γνωμάτευση της οικείας πρωτοβάθμιας υγειονομικής επιτροπής, που εδρεύει σε κάθε νομό ή είναι τυφλοί που είναι γραμμένοι στο γενικό μητρώο τυφλών, που τηρείται στην οικεία νομαρχία και έχουν αποκτήσει ετήσιο εισόδημα πάνω από έξι χιλιάδες (6.000) ευρώ. Στην περίπτωση αυτή εκπίπτει το ποσό των εξόδων ιατρικής περίθαλψης που υπερβαίνει το συνολικό ετήσιο καθαρό πραγματικό, φορολογούμενο με τις γενικές διατάξεις ή με ειδικό τρόπο ή απαλλασσόμενο ή τεκμαρτό εισόδημα των προσώπων αυτών. Επίσης, περιλαμβάνονται οι δαπάνες για έξοδα ιατρικής περίθαλψης των τέκνων που ορίζονται στο άρθρο 7, στην περίπτωση που καταβάλλονται από γονέα που δεν συνοικεί μαζί τους, λόγω διάζευξης με τον άλλο γονέα.

vii) Οι ετήσιες καταβληθείσες εισφορές εκπίπτουν κατά τα 2/3 από το φορολογητέο εισόδημα του εργοδότη και κατά το 1/3 από το φορολογητέο εισόδημα του εργαζομένου. Ως δικαιολογητικό για την εφαρμογή του παρόντος συνυποβάλλεται με την φορολογική δήλωση η ετήσια απολογιστική κατάσταση του ΦΚΑ που έχει σταλεί στον εργοδότη.

2. Επίσης, εκπίπτει ως δαπάνη χωρίς δικαιολογητικά ποσό δύο χιλιάδων τετρακοσίων (2.400) ευρώ για τον ίδιο τον φορολογούμενο και για καθένα από τα πρόσωπα, που συνοικούν με αυτόν και τον βαρύνουν, εφόσον:

α) παρουσιάζουν αναπηρία εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και πάνω από νοητική καθυστέρηση, φυσική αναπηρία ή ψυχική πάθηση, με βάση τη γνωμάτευση της οικείας πρωτοβάθμιας υγειονομικής επιτροπής, που εδρεύει σε κάθε νομό. Δεν λαμβάνεται υπόψη επαγγελματική ή ασφαλιστική αναπηρία,

β) είναι τυφλοί που είναι γραμμένοι στο γενικό μητρώο τυφλών, που τηρείται στην οικεία νομαρχία,

γ) είναι νεφροπαθείς που τελούν υπό αιμοκάθαρση ή περιτοναϊκή κάθαρση ή δεν έχουν κάνει μεταμόσχευση νεφρού, καθώς και τα πρόσωπα που πάσχουν από μεσογειακή, δρεπανοκυτταρική και μικροδρεπανοκυτταρική αναιμία και κάνουν μεταγγίσεις αίματος.

δ) είναι ανάπηροι αξιωματικοί ή οπλίτες, οι οποίοι με την ιδιότητα του αναπήρου παίρνουν σύνταξη από το δημόσιο ταμείο ή αξιωματικοί οι οποίοι έχουν τεθεί σε κατάσταση πολεμικής διαθεσιμότητας ή αξιωματικοί που εξαιτίας πολεμικού τραύματος ή νοσήματος που επήλθε λόγω κακουχιών σε πολεμική περίοδο, βρίσκονται σε κατάσταση υπηρεσίας γραφείου ή πρόσωπα που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του Ν 1579/1950 (ΦΕΚ Α' 286) και του ΝΔ 330/1947 (ΦΕΚ Α' 84),

ε) είναι θύματα πολέμου. Θύματα πολέμου κατά την έννοια του παρόντος είναι τα πρόσωπα που λαμβάνουν σύνταξη από πολεμική αιτία. Με τα θύματα πολέμου εξομοιώνονται και τα πρόσωπα τα οποία ως μέλη οικογενειών αξιωματικών και οπλιτών, οι οποίοι απεβίωσαν κατά την εκτέλεση διατεταγμένης υπηρεσίας σε ειρηνική περίοδο, δικαιούνται σύνταξη από το δημόσιο ταμείο,

στ) παίρνουν σύνταξη από το δημόσιο ταμείο ως ανάπηροι ή θύματα εθνικής αντίστασης ή εμφυλίου πολέμου σύμφωνα με τις διατάξεις των Ν 1543/1985 (ΦΕΚ Α' 73) και 1863/1985 (ΦΕΚ Α' 204), όπως τροποποιήθηκαν με τον Ν 1976/1991 (ΦΕΚ Α' 184).

3. Για τη σύζυγο που έχει εισόδημα, οι δαπάνες των παραγράφων 1 και 2 που αφορούν στην ίδια, καθώς και οι δαπάνες της περίπτωσης θ' της παραγράφου 1 και της παραγράφου 2, που αφορούν στα τέκνα της από προηγούμενο γάμο, στα χωρίς γάμο τέκνα της, στους γονείς της και στους ανήλικους ορφανούς από πατέρα και

μητέρα συγγενείς της μέχρι το δεύτερο βαθμό, αφαιρούνται από το δικό της εισόδημα.

4. Όταν οι σύζυγοι υποχρεούνται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5, να υποβάλλουν κοινή δήλωση και όταν λόγω θανάτου του ενός από τους συζύγους υποβάλλονται χωριστές δηλώσεις, αν ο ένας από τους συζύγους δεν έχει φορολογούμενο εισόδημα ή αυτό είναι κατώτερο από το άθροισμα των ποσών που αφορούν τις δαπάνες της παρ. 1, το άθροισμα αυτών ή η διαφορά που προκύπτει δεν προστίθεται στις δαπάνες του άλλου συζύγου.

Κατ' εξαίρεση, στις περιπτώσεις αυτές προστίθενται στις δαπάνες του άλλου συζύγου τα ποσά που αφορούν τα έξοδα ιατρικής περίθαλψης του ενός συζύγου και των λοιπών προσώπων που συνοικούν μαζί του και τον βαρύνουν.

5. Όταν ο ένας από τους συζύγους δεν έχει εισόδημα φορολογούμενο ή αυτό που έχει είναι κατώτερο από τα ποσά των δαπανών της περίπτωσης θ' της παραγράφου 1 και της παραγράφου 2 που αφορούν αυτόν προσωπικά και τα πρόσωπα που τον βαρύνουν, ολόκληρο το ποσό των δαπανών ή η διαφορά προστίθεται στις δαπάνες του άλλου συζύγου. Όταν το σύνολο των δαπανών του ενός συζύγου είναι ανώτερο από το φορολογούμενο εισόδημά του, η διαφορά που προκύπτει και μέχρι το άθροισμα των δαπανών της περίπτωσης θ' της παραγράφου 1 και της παραγράφου 2 προστίθεται στις δαπάνες του άλλου συζύγου.

6. Όσοι κατοικούν στην αλλοδαπή και αποκτούν εισόδημα από πηγή που βρίσκεται στην Ελλάδα δεν δικαιούνται τις εκπτώσεις των παρ. 1 και 2. Από τη διάταξη αυτή εξαιρούνται ο κάτοικοι των κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αποκτούν εισόδημα στην Ελλάδα μεγαλύτερο του ενενήντα τοις εκατό (90%) του συνολικού εισοδήματός τους [67]. Αν προκύπτει εισόδημα, σε περιπτώσεις σχολάζουσας κληρονομίας, επιδικίας ή μεσεγγύησης, δεν υπολογίζονται εκπτώσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: Παραδείγματα

3.1 ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

Παράδειγμα 1

Φορολογία εισοδήματος φυσικών προσώπων για το έτος 2013

1.1 Δεδομένα

α) Εισοδήματα

- Από μισθωτή εργασία 5000 ευρώ
- Από ατομική επιχείρηση 9000 ευρώ

β) Στοιχεία που προσδιορίζουν την τεκμαρτή δαπάνη

- Κύρια κατοικία 90 τ.μ (Τιμή ζώνης έως 2799,00 ευρώ)
- Επιβατηγό ιδιωτικής χρήσης 1600 κ.ε, 4 ετών
- Καταβληθέν ποσό για εξόφληση Ε.Ι.Χ εντός του 2014 ύψους 5750,00 ευρώ

ΚΛΙΜΑΚΑ έτους 2012 (Ισχύς από 01/01/2012, Ν. 4024/2011)

Κλιμάκιο Εισοδήματος (ευρώ)	Φορολογικός Συντελεστής %	Φόρος Κλιμακίου (ευρώ)	Σύνολο Εισοδήματος (ευρώ)	Σύνολο Φόρου (ευρώ)
5.000	0%	0	5.000	0
7.000	10%	700	12.000	700
4.000	18%	720	16.000	1.420
10.000	25%	2.500	26.000	3.920
14.000	35%	4.900	40.000	8.820
20.000	38%	7.600	60.000	16.420
40.000	40%	16.000	100.000	32.420
Άνω των 100.000	45%			

Το συνολικό εισόδημα είναι 14.000,00 ευρώ όπου με βάση τη φορολογική κλίμακα του οικονομικού έτους 2013 θα προκύψουν τα ακόλουθα:

Οι πρώτες 5.000,00 είναι αφορολόγητες, οι 7.000,00 έχουν συντελεστή 10%, και τέλος οι 2.000,00 που απομένουν έχουν συντελεστή 18% δηλαδή ο φόρος εισοδήματος ανέρχεται:

5.000,00*0%	0,00
7.000,00*10%	700,00
2.000,00*18%	360,00
Σύνολο φόρου	1060,00

(Αγαπητού Σ. Κρατη, 2015)

Ε ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ									
Α. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ					Β. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΥ				
ΔΗΜΟΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ (Δ.Ο.Υ.)					Αρ. Φορολ. Μητρώου				
ΟΙΚ. ΕΤΟΣ 2013					ΠΕΛΑΤΗΣ Α				
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΖΥΓΙΟΥ:									
Γ1. ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ Φ.Ε.		Υπόχρεου	Της συζύγου	Γ2. ΕΚΚ. ΕΙΔ. ΕΙΣΦΟΡΑΣ ΑΛΛΗΛ.		Υπόχρεου	Της συζύγου		
ΣΥΝΟΛ. ΔΗΛΩΘΕΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑ		14.000,00		ΣΥΝΟΛ. ΔΗΛΩΘΕΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑ		14.000,00			
ΠΡΟΣΤ. ΔΙΑΦΟΡΑ ΤΕΚΜΗΡΙΩΝ				ΑΠΑΛΛΑΣΣΟΜΕΝΑ Δ', Ε', Ζ' ΠΗΓΗΣ					
ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ				ΑΥΤΟΤΕΛΗ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΑ ΚΤΛ					
ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ		14.000,00		ΦΟΡ. ΑΥΤΟΤ. ΦΟΡ/ΝΩΝ ΠΟΣΩΝ					
ΦΟΡΟΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ		1.060,00		ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ		14.000,00			
ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗ ΑΠΟΔΕΙΞΕΩΝ (+)				ΤΕΚΜΑΡΤΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ		13.250,00			
ΜΕΙΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ ΦΟΡΟ				ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΕΠΙΒΟΛΗΣ ΕΙΣΦΟΡΑΣ		14.000,00			
ΦΟΡΟΣ ΠΟΥ ΑΝΑΛΟΓΕΙ & ΣΥΜΠΛ.		1.060,00		ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΕΙΣΦΟΡΑΣ		0,01			
ΦΟΡΟΣ ΠΟΥ ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΘΗΚΕ				ΠΟΣΟ ΕΙΣΦΟΡΑΣ		140,00			
ΚΥΡΙΟΣ ΦΟΡΟΣ (+/-)		1.060,00		ΠΑΡΑΚΡ. ΕΙΣΦΟΡΑΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ					
				Γ3. ΤΕΛΟΣ ΕΠΙΤΗΔΕΥΜΑΤΟΣ		Υπόχρεου	Της συζύγου		
				ΠΟΣΟ ΕΔΡΑΣ					
				ΠΟΣΟ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ					
Γ. ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ Φ.Ε.									
ΠΟΣΑ	ΚΥΡΙΟΣ ΦΟΡΟΣ	ΠΡΟΚΑΤΑΒ. ΦΟΡΟΥ	ΣΥΜΒΕΒ/ΝΑ ΠΟΣΑ	ΣΥΝΟΛΑ Φ.Ε.	ΕΙΔ. ΕΙΣΦ. ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ	ΤΕΛΟΣ ΕΠΙΤΗΔ/ΤΟΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΠΟΣΑ		
Υ (+)	1.060,00	583,00		1.643,00	140,00		1.783,00		
Δ (-)									
Σ (+)									
Ζ (-)									
Σ (+)	1.060,00	583,00		1.643,00	140,00		1.783,00		
Δ (-)									
							ΔΙΑΦΟΡΑ ΣΥΜΦΩΝΙΣΜΟΥ		
							ΤΕΛΙΚΟ ΠΟΣΟ ΠΛΗΡΩΜΗΣ 1.783,00		
Δ. ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΩΝ, ΕΚΠΤΩΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ, ΜΕΙΩΣΕΩΝ ΦΟΡΩΝ... ΚΤΛ.									
1. ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ		Υπόχρεου	Της συζύγου	4. ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ-ΜΕΙΩΣΕΙΣ		Υπόχρεου	Της συζύγου		
ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΑ				ΕΝΟΙΚΙΟ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ & ΦΟΙΤΗΤΩΝ					
ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΚΙΝΗΤΕΣ ΑΞΙΕΣ		5.000,00		ΔΙΔΑΚΤΡΑ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΩΝ					
ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΜΙΣΘ. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ		9.000,00		ΤΟΚΟΙ ΔΑΝΕΙΩΝ					
ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ				ΔΑΠΑΝΕΣ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ ΣΥΖΥΓΩΝ					
ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΓΕΩΡΓ. ΕΠΙΧ/ΣΕΙΣ				ΚΑΤΟΙΚΙΑ ΣΤΗΝ ΠΑΡΑΜΕΘΩΡΙΟ					
ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΕΛΕΥΘ. ΕΠΑΓ/ΤΑ				ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ ΖΩΗΣ					
ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ				ΔΩΡΕΕΣ - ΧΟΡΗΓΙΕΣ - Κ.Τ.Λ.					
ΣΥΝΟΛΟ		14.000,00		ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΣΕ ΤΑΜΕΙΑ					
ΖΗΜΙΕΣ ΑΠΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ				ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΑΒ/ΣΗ ΑΚΙΝΗΤΟΥ					
ΖΗΜΙΕΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΕΤΩΝ				ΙΑΤΡΙΚΑ ΕΞΟΔΑ					
ΖΗΜΙΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ				ΔΑΠΑΝΕΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ (ΓΕΡΑΝΙ κλπ)					
ΣΥΝΟΛΟ		14.000,00		ΕΠΕΝΔΥΣΗ ΣΕ ΚΙΝΗΜ/ΚΕΣ ΤΑΙΝΙΕΣ					
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΔΗΛΩΘΕΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑ				ΣΥΝΟΛΟ					
ΠΡΟΣΤΙΘ. ΔΙΑΦΟΡΑ ΤΕΚΜΗΡΙΩΝ				5. ΦΟΡΟΣ ΠΟΥ ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΘΗΚΕ... ΚΤΛ		Υπόχρεου	Της συζύγου		
ΕΙΣΟΔ. ΑΠΑΛΛΑΣΣΟΜΕΝΑ ΦΟΡΟΥ				ΦΟΡΟΣ ΑΛΛΟΔΑΠΗΣ					
2. ΦΟΡΟΣ ΚΛΙΜ.- ΣΥΜΠΛ.- ΠΡΟΚ/ΛΗ		Υπόχρεου	Της συζύγου	ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΣΗ ΜΙΣΘΩΤΩΝ					
ΦΟΡΟΣ ΠΟΥ ΑΝΑΛΟΓΕΙ		1.060,00		ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΣΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ					
ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΣ ΦΟΡΟΣ				ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΤΟΥΣ					
ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΗ ΕΠΟΜΕΝΟΥ ΕΤΟΥΣ		583,00							
3. ΛΟΙΠΑ ΣΥΜΒΕΒΑΙΟΥΜΕΝΑ ΠΟΣΑ			Της συζύγου						
ΧΑΡΤΟΣΗΜΟ									
ΟΓΑ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ									
ΕΚΠΡΟΘΕΣΜΟ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ									
ΧΑΡΤΟΣΗΜΟ ΕΛΓΑ									
ΣΥΝΟΛΟ									
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ									

Παράδειγμα 2

Φορολογία εισοδήματος φυσικών προσώπων για το έτος 2015

1.2 Δεδομένα

α) Εισοδήματα

- Από μισθωτή εργασία 5000 ευρώ
- Από ατομική επιχείρηση 9000 ευρώ

β) Στοιχεία που προσδιορίζουν την τεκμαρτή δαπάνη

- Κύρια κατοικία 90 τ.μ (Τιμή ζώνης έως 2799,00 ευρώ)
- Επιβατηγό ιδιωτικής χρήσης 1600 κ.ε, 4 ετών
- Καταβληθέν ποσό για εξόφληση Ε.Ι.Χ εντός του 2014 ύψους 5750,00 ευρώ

1.3 Προσδιορισμός φορολογητέου εισοδήματος και φόρο εισοδήματος

Α) Προσδιορισμός ετήσιας δαπάνης (διαβίωσης και απόκτησης περιουσιακών στοιχείων)

Στοιχεία τα οποία προσδιορίζουν την δαπάνη	Πόσο δαπάνης
Κύρια κατοικία 90 τ.μ (Τιμή ζώνης έως 2799,00 ευρώ)	3850,00
Αυτοκίνητο 1600 κ.ε (4 ετών)	6400,00
Γενική δαπάνη διαβίωσης	3000,00
Ποσά για εξόφληση αγοράς Ε.Ι.Χ	5750,00
Σύνολο ετήσιας δαπάνης	19000,00

Β) Προσδιορισμός διαφοράς εισοδήματος (τεκμηρίων)

Συνολικό εισόδημα	Τεκμαρτό εισόδημα	Διαφορά*
14.000,00	19.000,00	5.000,00

*Υφίσταται διαφορά εισοδήματος η οποία θα προστεθεί στο εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα επειδή αυτό είναι μεγαλύτερο

Γ) Προσδιορισμός φορολογητέου εισοδήματος

Γ1) Από μισθωτή εργασία

Δηλούμενο καθαρό εισόδημα	5.000,00
Πλέον Διαφορά εισοδήματος (τεκμηρίων)	0,00
Φορολογητέο εισόδημα	5.000,00

Γ2) Από επιχειρηματική δραστηριότητα

Δηλούμενο καθαρό εισόδημα	9.000,00
Πλέον Διαφορά εισοδήματος (τεκμηρίων)	5.000,00
Φορολογητέο εισόδημα	14.000,00

Δ) Προσδιορισμός φόρου εισοδήματος

Δ1) Από μισθωτή εργασία

Μισθωτοί- Συνταξιούχοι

Κλίμακιο	Συντελεστής %	Φόρος κλιμακίου	Εισόδημα	Σύνολο Φόρου
25.000	22	5.500	25.000	5.500,00
17.000	32	5.440	42.000	10.940,00
Άνω των 42.000	42			

Το φορολογητέο εισόδημα από μισθωτή εργασία ύψους 5.000,00 ευρώ θα υπαχθεί σε φορολογία με την ισχύουσα κλίμακα της παραγράφου 1 του άρθρου 15 σε συνδυασμό με την προβλεπόμενη μείωση φόρου του άρθρου 16 του Κ.Φ.Ε
**και θα προκύψουν τα ακόλουθα:

Φόρος εισοδήματος κλίμακας	
(5.000,00*22%)	1.100,00
Μείον Μείωση φόρου (Άρθρου 16 Κ.Φ.Ε)*	1.100,00
Πόσο φόρου (μετά την μείωση)	0,00

*Επειδή ο αναλογούν φόρος είναι μικρότερος της μείωσης φόρου η μείωση αυτή περιορίζεται στο ύψος του αναλογούντος φόρου

****Εισόδημα από μισθωτή εργασία και συντάξεις (ν4172/13).** 1) Το ακαθάριστο εισόδημα από μισθωτή εργασία και συντάξεις περιλαμβάνει τα πάσης φύσεως εισοδήματα σε χρήμα ή σε είδος που αποκτώνται στο πλαίσιο υφιστάμενης, παρελθούσας ή μελλοντικής εργασιακής σχέσης. 2). Για τους σκοπούς του Κ.Φ.Ε., εργασιακή σχέση υφίσταται όταν ένα φυσικό πρόσωπο παρέχει υπηρεσίες: α) στο πλαίσιο σύμβασης εργασίας, σύμφωνα με το εργατικό δίκαιο, β) βάσει σύμβασης, προφορικής ή έγγραφης, με την οποία το φυσικό πρόσωπο αποκτά σχέση εξαρτημένης εργασίας με άλλο πρόσωπο, το οποίο έχει το δικαίωμα να ορίζει και να ελέγχει τον τρόπο, το χρόνο και τον τόπο εκτέλεσης των υπηρεσιών, γ) οι οποίες ρυθμίζονται από τη νομοθεσία περί μισθολογίου και ειδικών μισθολογίων των υπαλλήλων και λειτουργών του Δημοσίου, δ) ως διευθυντής ή μέλος του ΔΣ εταιρείας ή κάθε άλλου νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας, ε) ως δικηγόρος έναντι πάγιας αντιμισθίας για την παροχή νομικών υπηρεσιών, στ) βάσει έγγραφων συμβάσεων παροχής υπηρεσιών ή συμβάσεων έργου, με φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες τα οποία δεν υπερβαίνουν τα τρία (3) ή, εφόσον υπερβαίνουν τον αριθμό αυτόν, ποσοστό εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) του ακαθάριστου εισοδήματος από επιχειρηματική δραστηριότητα προέρχεται από ένα (1) από τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες που λαμβάνουν τις εν λόγω υπηρεσίες και εφόσον οι ετήσιες επιχειρηματικές

δαπάνες που θα εξέπιπταν, σύμφωνα με το άρθρο 22, δεν υπερβαίνουν το ποσό των εννέα χιλιάδων διακοσίων πενήντα (9.250) ευρώ. Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση που ο φορολογούμενος αποκτά εισόδημα από 7 μισθωτή εργασία, σύμφωνα με μία από τις περιπτώσεις α' έως ε' του παρόντος άρθρου. 3) Ως ακαθάριστα εισοδήματα από μισθωτή εργασία και συντάξεις θεωρούνται τα εξής: α) ημερομίσθιο, μισθός, επίδομα αδείας, επίδομα ασθενείας, επίδομα εορτών, αποζημίωση μη ληφθείσας άδειας, αμοιβές, προμήθειες, επιμίσθια και φιλο- δωρήματα, β) επιδόματα περιλαμβανομένων του επιδόματος κόστους διαβίωσης, του επιδόματος ενοικίου, της αποζημίωσης εξόδων φιλοξενίας ή ταξιδιού, γ) αποζημίωση εξόδων στα οποία έχει υποβληθεί ο εργαζόμενος ή συγγενικό πρόσωπο του εργαζομένου, δ) παροχή οποιασδήποτε μορφής που λαμβάνει ο εργαζόμενος πριν την έναρξη της εργασιακής σχέσης, ε) αποζημιώσεις για τη λύση ή καταγγελία της εργασιακής σχέσης, στ) συντάξεις που χορηγούνται από κύριο και επικουρικό φορέα υποχρεωτικής ασφάλισης, καθώς και από επαγγελματικά ταμεία που έχουν συσταθεί με νόμο, ζ) το ασφάλισμα που καταβάλλεται εφάπαξ ή με τη μορφή περιοδικής παροχής στο πλαίσιο ομαδικών ασφαλιστηρίων συνταξιοδοτικών συμβολαίων, η) κάθε άλλη παροχή που εισπράττεται έναντι υφιστάμενης, παρελθούσας ή μελλοντικής εργασιακής σχέσης.

Δ2) Από επιχειρηματική δραστηριότητα

Ατομικές Επιχειρήσεις - Ελεύθεροι Επαγγελματίες

Κλίμακιο	Συντελεστής %	Φόρος κλιμακίου	Εισόδημα	Σύνολο Φόρου
50.000	26	13.000	50.000	13.000.00
Άνω των 50.000	33			

Το φορολογητέο εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα ύψους 14.000,00 ευρώ θα υπαχθεί σε φορολογία με την ισχύουσα κλίμακα της παραγράφου 1 του άρθρου 29 και θα προκύψουν τα ακόλουθα:

Φόρος εισοδήματος κλίμακας

(14.000,00*26%)

3.440,00

Πόσο φόρου

3.440,00

Δ3) Συνολικό ποσό φόρου

Φόρος μισθωτής εργασίας

0,00

Φόρος επιχειρηματικής δραστηριότητας

3440,00

Συνολικό ποσό φόρου

3440,00

(Αγαπητού Σ. Κρατση,2015)

Ε ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ									
Α. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ					Β. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΥ				
ΔΗΜΟΣΙΑ ΟΙΚΟΝ. ΥΠΗΡ. (Δ.Ο.Υ.)					Αρ. Φορολ. Μητρώου				
ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ ΕΤΟΣ					ΠΕΛΑΤΗΣ ΑΑ				
2014									
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΖΥΓΟΥ:									
Γ1. ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ Φ.Ε.		Υπόχρεου	Της συζύγου	Γ2. ΕΚΚ. ΕΙΔ. ΕΙΣΦΟΡΑΣ ΑΛΛΗΛ.		Υπόχρεου	Της συζύγου		
ΣΥΝΟΛ. ΔΗΛΩΘΕΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑ		14.000,00		ΣΥΝΟΛ. ΔΗΛΩΘΕΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑ		14.000,00			
ΠΡΟΣΤ. ΔΙΑΦΟΡΑ ΤΕΚΜΗΡΙΩΝ				ΑΠΑΛΛΑΣΣΟΜΕΝΑ Δ', Ε', Ζ' ΠΗΓΗΣ					
ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ				ΑΥΤΟΤΕΛΗ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΑ ΚΤΛ					
ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ		14.000,00		ΦΟΡ. ΑΥΤΟΤ. ΦΟΡ/ΝΩΝ ΠΟΣΩΝ					
ΦΟΡΟΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ		3.440,00		ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ		14.000,00			
ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗ ΑΠΟΔΕΙΞΕΩΝ (+)				ΤΕΚΜΑΡΤΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ		13.250,00			
ΜΕΙΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ ΦΟΡΟ		1.100,00		ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΕΠΙΒΟΛΗΣ ΕΙΣΦΟΡΑΣ		14.000,00			
ΦΟΡΟΣ ΠΟΥ ΑΝΑΛΟΓΕΙ & ΣΥΜΠΛ.		2.340,00		ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΕΙΣΦΟΡΑΣ		0,01			
ΦΟΡΟΣ ΠΟΥ ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΘΗΚΕ				ΠΟΣΟ ΕΙΣΦΟΡΑΣ		140,00			
ΚΥΡΙΟΣ ΦΟΡΟΣ (+/-)		2.340,00		ΠΑΡΑΚΡ. ΕΙΣΦΟΡΑΣ ΑΛΛΗΛΕΓΥΗΣ					
Γ4. ΦΟΡΟΣ ΠΟΛΥΤΕΛΟΥΣ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ				Γ3. ΤΕΛΟΣ ΕΠΙΤΗΔΕΥΜΑΤΟΣ		Υπόχρεου	Της συζύγου		
ΤΕΚΜ. Δ. ΑΠΑΝΗ 5%				ΠΟΣΟ ΕΔΡΑΣ					
ΤΕΚΜ. Δ. ΑΠΑΝΗ 10%				ΠΟΣΟ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ					
Υπόχρεου									
Της συζύγου									
Γ. ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ Φ.Ε.									
ΠΟΣΑ	ΚΥΡΙΟΣ ΦΟΡΟΣ	ΠΡΟΚΑΤΑΒ. ΦΟΡΟΥ	ΣΥΜΒΕΒ/ΝΑ ΠΟΣΑ	ΣΥΝΟΛΑ Φ.Ε.	ΕΙΣΦ. ΑΛΛΗΓΥΗΣ	ΤΕΛΟΣ ΕΠΙΤ/ΤΟΣ	ΦΟΡΟΣ ΠΟΛ. ΔΙΑΒ.	ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΠΟΣΑ	
Υ (+)	2.340,00	1.287,00		3.627,00	140,00			(+)	3.767,00
Β (-)								(-)	
Σ (+)								(+)	
Σ (-)								(-)	
Σ (+)	2.340,00	1.287,00		3.627,00	140,00			(+)	3.767,00
Σ (-)								(-)	
ΔΙΑΦΟΡΑ ΣΥΜΨΗΦΙΣΜΟΥ									
								3.767,00	
ΤΕΛΙΚΟ ΠΟΣΟ ΠΛΗΡΩΜΗΣ									
Δ. ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΩΝ, ΕΚΠΤΩΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ, ΜΕΙΩΣΕΩΝ ΦΟΡΩΝ...ΚΤΛ.									
1. ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ		Υπόχρεου	Της συζύγου	4. ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ-ΜΕΙΩΣΕΙΣ		Υπόχρεου	Της συζύγου		
ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΑ				ΜΕΙΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ ΦΟΡΟ					
ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΚΙΝΗΤΕΣ ΑΞΙΕΣ				ΜΕΙΩΣΗ ΠΑΡ. 2 ΑΡΘΡΟΥ 9 2238/94		1.100,00			
ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΜΙΣΘ. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ		5.000,00		ΙΑΤΡΙΚΑ ΕΞΟΔΑ					
ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΕΠΙΧ/ΚΗ ΔΡΑΣΤ.		9.000,00		ΔΩΡΕΕΣ ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ					
ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΓΕΩΡΓ. ΕΠΙΧ/ΣΕΙΣ				ΔΩΡΕΕΣ ΧΡ. ΠΟΣΩΝ ΣΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ					
ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΥΠΕΡΑΣΙΑ				ΔΩΡΕΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ ΔΗΜ. ΧΡΕΟΥΣ					
ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ				ΔΙΑΤΡΟΦΗ					
ΣΥΝΟΛΟ		14.000,00		ΜΙΣΘΩΜΑΤΑ ΣΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ					
ΖΗΜΙΕΣ ΑΠΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ				ΜΕΙΩΣΗ ΛΟΓΩ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ		1.100,00			
ΖΗΜΙΕΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΕΤΩΝ				ΣΥΝΟΛΟ					
ΖΗΜΙΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ				ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ					
ΣΥΝΟΛΟ		14.000,00		ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΧΟΡΗΓΙΕΣ					
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΔΗΛΩΘΕΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑ				ΕΠΕΝΔΥΣΗ ΣΕ ΚΙΝΗΜ/ΚΕΣ ΤΑΙΝΙΕΣ					
ΠΡΟΣΤΙΘ. ΔΙΑΦΟΡΑ ΤΕΚΜΗΡΙΩΝ				ΣΥΝΟΛΟ					
ΕΙΣΟΔ. ΑΠΑΛΛΑΣΣΟΜΕΝΑ ΦΟΡΟΥ									
2. ΦΟΡΟΣ: ΚΛΙΜ.- ΣΥΜΠΛ.- ΠΡΟΚ/ΚΗ		Υπόχρεου	Της συζύγου	5. ΦΟΡΟΣ ΠΟΥ ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΘΗΚΕ...ΚΤΛ.		Υπόχρεου	Της συζύγου		
ΦΟΡΟΣ ΠΟΥ ΑΝΑΛΟΓΕΙ		2.340,00		ΦΟΡΟΣ ΑΛΛΟΔΑΠΗΣ					
ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΣ ΦΟΡΟΣ				ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΣΗ ΜΙΣΘΩΤΩΝ					
ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΗ ΕΠΟΜΕΝΟΥ ΕΤΟΥΣ		1.287,00		ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΣΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ					
3. ΛΟΙΠΑ ΣΥΜΒΕΒΑΙΟΥΜΕΝΑ ΠΟΣΑ			Της συζύγου	ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΤΟΥΣ					
ΧΑΡΤΟΣΗΜΟ									
ΟΓΑ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ									
ΕΚΠΡΟΘΕΣΜΟ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ									
ΧΑΡΤΟΣΗΜΟ ΕΛΓΑ									
ΣΥΝΟΛΟ									

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Συμπέρασμα:

Κάθε χρόνο βλέπουμε στη χώρα μας να ψηφίζονται καινούριοι νόμοι στην προσπάθεια της όσο το δυνατόν δικαιότερης κατανομής των φόρων ανάλογα με τις οικονομικές δυνατότητες του κάθε εισοδηματία. Τα τελευταία χρόνια επίσης είναι χαρακτηριστικότερη η προσπάθεια για καταπολέμηση της φοροδιαφυγής ενώ και η δημιουργία κινήτρων προς τον φορολογούμενο με αντίκρισμα φοροαπαλλαγών (π.χ. συγκέντρωση αποδείξεων) στράφηκε προς αυτή την κατεύθυνση. Μέχρι σήμερα γνωρίζαμε ότι τα φυσικά πρόσωπα φορολογούνται για όλα τα εισοδήματά τους, συγκεντρωτικά.

Εν κατακλείδι, με το νέο φορολογικό σύστημα το οποίο επιβλήθηκε, καθιερώνονται φόροι διαφορετικών ταχυτήτων ανάλογα με το ύψος των εισοδημάτων που δηλώνονται (από μισθωτές υπηρεσίες, από επιχειρηματική δραστηριότητα, από γεωργικές εκμεταλλεύσεις ή από ακίνητα) εξέλιξη η οποία μπέρδεψε ακόμη περισσότερο το υφιστάμενο σύστημα και προκάλεσε πολλές αδικίες.

Οι συχνές εμφανίσεις νέων φόρων καταφέρνουν να μειώνουν όλο και πιο πολύ το εισόδημα ενώ η ανυπαρξία ενός σταθερού φορολογικού συστήματος αφαιρεί από τον Έλληνα φορολογούμενο τη δυνατότητα οικονομικού προγραμματισμού του βγάζοντας τον με αυτόν τον τρόπο εκτός προϋπολογισμού. Με βάση λοιπόν τις νομοθεσίες, τα άρθρα, τις διατάξεις, και τις ισχύουσες φορολογικές κλίμακες συμπεραίνουμε στο συγκεκριμένο παράδειγμα ότι ο φορολογούμενος καλείται να καταβάλει για το έτος 2015 φόρο εισοδήματος σχεδόν δυο μίση φορές τον διπλάσιο φόρο από αυτόν που κατέβαλε το έτος 2013 δηλαδή:

Το 2015 ο φορολογούμενος κατέβαλε με βάση τα εισοδηματικά του κριτήρια φόρο εισοδήματος 3.440,00 ευρώ ενώ το 2013 με τα ίδια εισοδηματικά κριτήρια κατέβαλε 1.060,00 ευρώ, (Διαφορά: $3.440,00 - 1.060,00 = 2.380,00$).

Βιβλιογραφία

- J. Mirrlees, « An exploration in the theory of optimum income taxation »
Review of Economic Studies, vol.38, 1971
- Joseph Stiglitz .(1992) Εκδόσεις Κριτική και εισαγωγή στη δημόσια οικονομική
Θεόδωρου Α. Γεωργακόπουλου
- R.A. Musgrave - P.B. Musgrave, Public Finance in Theory and Practice, 1973,
McGraw-Hill, σελ. 468
- Α. Φλώρος «Φορολογική Λογιστική», Εκδόσεις Σύγχρονη Εκδοτική, Αθήνα
2005
- Α. Φλώρος «Φορολογική Λογιστική», Εκδόσεις Σύγχρονη Εκδοτική, Δ'έκδοση,
Αθήνα 2010
- Αναστασόπουλος Ι.Δ.- Φορτσάκης Θ.: Φορολογικό Δίκαιο, εκδόσεις ΣΑΚΚΟΥΛΑ
(2003).
- Αναστασόπουλος Ι.Δ.: Φορολογικό Δίκαιο: βασικές έννοιες και αρχές,
εκδόσεις ΣΑΚΚΟΥΛΑ (1992)
- αξιόπιστο και αποτελεσματικό» Εκδόσεις Κριτική Επιστημονική Βιβλιοθήκη
2009
- Θ. Γεωργακόπουλος «Εισαγωγή στη Δημόσια Οικονομική», σελ: 558, Εκδ: Ευγ.
Μπένου, Αθήνα 2005
- Μ. Κλαουδάτου «Κρατικός Προϋπολογισμός: προτάσεις για ένα μοντέλο
- ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ της ΕΛΛΑΔΑΣ: Προτάσεις για αναμόρφωση του
φορολογικού συστήματος (2004)
- ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ της ΕΛΛΑΔΑΣ: Το δημοσιονομικό πρόβλημα
στην Ελλάδα σήμερα (2005)
- Φ. Τσιατούρας «Φορολογία Εισοδήματος Φυσικών και Νομικών Προσώπων»,
Αθήνα 2010

Διαδίκτυο

- <http://www.pomida.gr/foroi:klimakes.html>
- <http://www.fititikospoudastirio.gr>
- www.e-forologia.gr
- www.taxisnet.gr
- www.e-oikonomia.gr
- www.gsis.gr
- www.eea.gr